Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS znad Niemna

30 maja 2003r. Nr 22 (575) Index 63863 Rok założenia 1989

Wszystkim Młodym Czytelnikom Głosu z okazji Dnia Dziecka i zakończenia roku szkolnego życzymy: ciekawych przygód i podróży, nowych i szczerych przyjaciół, odkrycia i zbadania zagadek natury oraz udanych, zdrowych i pogodnych wakacji

redakcja Głosu

Dzwoń, dzwoneczku, na wakacje

Zakończenie roku szkolnego

Tegoroczne wakacje dla uczniów ze szkół nr 31, 34, 35, pobierających naukę języka polskiego, rozpoczęły się uroczystością zakończenia roku szkolnego, która odbyła się 23 maja w szkole nr 34 w Grodnie. Dobrze przygotowany program artystyczny był prawdziwym świętem dla dzieci i przybyłych gości.

Do siego roku szkolnego

Wśród gości honorowych obecna była Anna Koleśnik, metodyk październikowskiego rejonu Grodna.

- *Z wielkim zadowoleniem i zachwytem słuchaliśmy piosenek, wierszy, a także obejrzeliśmy ciekawe scenki w waszym wykonaniu* — powiedziała Anna Koleśnik. — *Przypomnieliśmy dzieciństwo, lata szkolne, i zrozumieliśmy, jak bardzo chcecie, aby nareszcie nastały tak oczekiwane wakacje. Niech wakacje przyniosą wam zadowolenie, radość, cudny odpoczynek. Życzę wam nowych sił, z którymi przystąpicie do nowego roku szkolnego. Życzę, abyście przyszli na rozpoczęcie nowego roku szkolnego weseli, zdrowi oraz z cudnym nastrojem, jaki podaruje wam lato.*

Niespodzianką był przyjazd gości ze Starogardu Gdańskiego, z jednej z największych firm farmaceutycznych w Polsce "Polpharmy". Michał Szostak, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Wilna i Grodna, który po raz kolejny przyjechał z wizytą na Grodzieńszczyznę, podziękował za zaproszenie i zaznaczył, *„jestem naprawdę mile zaskoczony, że dzieci nie z polskich szkół tak świetnie rozmawiają, śpiewają i recytują po polsku"*. Jerzy Papieczka, szef działu prawnego „Polpharmy", który po raz pierwszy był na Białorusi, opowiedział **Głosowi** o swoich wrażeniach.

- *Nie spodziewałem się, że spotkam się z taką gościnnością, życzliwością i przede wszystkim radością tych dzieci. Nie jest to nasz ostatni przyjazd. Myślę, że włączymy się w ramach naszych możliwości do pomocy, która będzie waszą radością.*

Nie zabrakło również życzeń Anny Riabowej, dyrektor szkoły nr 34.

- *Na pewno zauważyliście jak szybko leci czas. Nie tak dawno był wrzesień, szliśmy do szkoły, która było świeżo wymalowana. I już zakończył się rok szkolny. Kochani, głównym dla was zadaniem domowym będzie dobry odpoczynek. Przeczytajcie kilka książek, nie zapomnijcie liter, nie chorujcie, dorostajcie, bądźcie szczęśliwi, a 1 września wróćcie do szkoły, która będzie na was czekała.*

Anna Kozłowska, nauczycielka języka polskiego w szkole nr 34, powiedziała: *„Myślę, że ta impreza stanie się tradycją. W roku ubiegłym byłam sama. W tym roku jesteśmy we trzy: Anna Karpowicz, nauczycielka języka polskiego ze szkoły nr 31, Halina Matukiewicz, ze szkoły nr 35. Mam nadzieję, że w roku następnym będzie nas więcej."*

A na zakończenie uczniowie zaśpiewali piosenkę finałową — nową interpretację piosenki "Hej, sokoły".

Dziś żegnamy się wesoło,
lecz wrócimy...
Pełni życia, pełni sił...
Hej, ze szkoły
Nas czekają góry, lasy, doły...
Dzwoń, dzwoneczku, na wakacje...

Irena KULIKOWSKA

ZPB

Nowy zarząd w Oszmianie

26 maja w Domu Polskim w Oszmianie odbyło się zebranie robocze Zarządu Rejonowego Oddziału ZPB w składzie poszerzonym. W spotkaniu wziął udział Józef Porzecki, wiceprezes ZPB. Na posiedzenie zaproszono m. in. nauczycieli, działaczy kultury, osoby, którym zależy na działalności związkowej oraz na złagodzeniu sytuacji kryzysowej, która zaistniała w tym oddziale. W spotkaniu wzięło udział 22 osoby. Uczestnicy przedyskutowali kwestie funkcjonowania Domu Polskiego w Oszmianie (starej siedziby), jego zagospodarowania i remontu. Omówiono kwestie prawne współpracy z władzami rejonu. Jednym z głównych punktów posiedzenia były wybory nowego zarządu oddziału, ponieważ były zarząd w całym składzie podał się do dymisji. W wyniku głosowania na stanowisko pełniącego obowiązki prezesa oddziału rejonowego wybrano Tadeusza Paczkowskiego oraz siedem osób do zarządu oddziału. Józef Porzecki podziękował ustępującym członkom zarządu oraz prezesowi Tadeuszowi Sadowskiemu za wieloletnią działalność. Według Józefa Porzeckiego, *„nowy zarząd powinien zająć się bieżącymi sprawami ZPB w rejonie oszmiańskim, m.in. remontem istniejącego Domu Polskiego, uporządkowaniem dokumentacji na nowy budynek, oddaniem go do użytku oraz zaktywizowaniem działalności kulturalnej i oświatowej."*

Aleksander BEZZUBOW

ISSN 1563-3233

W numerze:

KALEJDOSKOP

W Londynie, nakładem Biura Informacji Zjednoczenia Polskiego w Wielkiej Brytanii, ukazał się Informator Polski na lata 2003/2004. To ósme już z kolei wydanie książkowe zawiera informacje, które mogą się przydać wszystkim, a szczególnie rodakom przyjeżdżającym do Wielkiej Brytanii — czy to w celach zawodowych czy turystycznych.

Obok licznych ogłoszeń o charakterze komercyjnym, w informatorze znajduje się także czterdzieści osiem tzw. białych kartek z wiadomościami o polskim życiu społecznym i kulturalnym w Wielkiej Brytanii ze zdjęciami kościołów, ośrodków polonijnych, cmentarzy z polskimi grobami oraz inne liczne i ciekawe informacje o polonikach w muzeach brytyjskich.

Na rynku polskim ukazała się nowa moneta o nominale 2 złote poświęcona 150-leciu narodzin przemysłu naftowego i gazowniczego. Jest na niej podobizna Ignacego Łukasiewicza (1822-1884) — aptekarza i pioniera przemysłu naftowego w Europie, który jako pierwszy na świecie wydestylował z ropy naftowej naftę i skonstruował lampę naftową. Był też założycielem pierwszych destylarni ropy naftowej w okolicach Gorlic i Jasła (rzeszowskie). **Leszek WĄTRÓBSKI, fot. autora**

Prezydent Władimir Putin i odwiedzający go przewodniczący ChRL Hu Jintao chcą oddania sytuacji w Iraku pod kontrolę ONZ i wzywają Phenian do rezygnacji z badań nad bronią jądrową oraz zapowiadają wzrost wymiany handlowej między swymi krajami. **PAP/AD**

FOTO w Głosie

© REUTERS

Nestor Kirchner został zaprzysiężony na nowego prezydenta Argentyny. Za swoje najważniejsze zadanie uznał wyprowadzenie kraju z głębokiego kryzysu ekonomicznego.

Przed 53-letnim Kirchnerem stoją trudne zadania: kraj ma gigantyczne, przekraczające 140 miliardów dolarów zadłużenie zagraniczne, 18 proc. Argentyńczyków jest bez pracy, a ponad połowa 36-milionowego społeczeństwa żyje w nędzy.

Północna gwiazda Rosji

Rosyjski Petersburg, dawna stolica imperium i metropolia wpisana przez UNESCO na listę światowego dziedzictwa kultury, świętuje swoje 300-lecie

Według podań, dokładnie przed trzema wiekami, 27 maja 1703r. car Piotr I, toczący wojnę ze Szwedami, nakazał wybudowanie w okolicach ujścia Newy miasta, które miało umocnić panowanie Rosji nad Bałtykiem.

Konflikt, który później przeszedł do historii jako wojna północna (1700-1721), przyniósł Rosji ponad 200-letni okres największej potęgi, zaś wzniesiona na Wyspie Zajęczej budowla — Twierdza Pietropawłowska — miała się wkrótce stać zalążkiem nowej stolicy imperium.

Miasto w latach 1712-1917 było siedzibą carów, a później przez ponad rok siedzibą władz porewolucyjnej Rosji rządzonej najpierw przez rząd tymczasowy, a potem przez bolszewików.

Trzykrotnie zmieniało w tym okresie nazwę; w roku 1914 przemianowane na Piotrogród, a w latach 1924-1991 nazwane Leningradem. Zyskało sławę miasta-bohatera za sprawą trwającej 900 dni niemieckiej blokady (1941-44), podczas której z głodu zmarło ok. 630 tysięcy osób.

Petersburg świętuje swoje urodziny od ubiegłego piątku, a obchody mają trwać do końca tego tygodnia. Towarzyszy im blisko 2000 imprez kulturalnych i sportowych, parad.

Obchody uświetnić mają także dwa starannie przygotowane szczyty polityczne: sobotnie spotkanie szefów państw Unii Europejskiej i Rosji, na którym nie zabrakne także liderów 10 państw przystępujących do Unii 1 maja 2004r. (z Polski przyjeżdża prezydent Aleksander Kwaśniewski), i niedzielne spotkanie Władimira Putina z George'em W. Bushem.

Łącznie organizatorzy spodziewają się na wszystkich uroczystościach 50 szefów państw i ponad 20 pierwszych dam. Na przygotowania tak hucznych obchodów, a także odnowienie kilkunastu zabytków i wyremontowanie części miasta przeznaczono 1,5 mld dolarów.

Wtorkowy program obejmował uroczyste złożenie kwiatów pod pomnikiem Piotra Wielkiego. Na grobie imperatora w Twierdzy Pietropawłowskiej został złożony uroczysty medal jubileuszowy. Jest to tradycja zapoczątkowana już w czasie obchodów stulecia miasta nad Newą w roku 1803.

Organizatorzy przewidują także m.in. odsłonięcie tablicy pamiątkowej na terenie twierdzy, przegląd korpusu kadeckiego, paradę okrętów na Newie i fajerwerki.

Niespodziankę władze miejskie przygotowały dla dzieci, które urodzą się w dniu rocznicy zbudowania miasta. Pierwsze, dwudzieste siódme i trzechsetne dziecko otrzyma od władz mieszkanie. Pierwsza laureatka jest już znana — to dziewczynka, która przyszła na świat o godz. 0.03 w jednej z petersburskich klinik.

W imieniu dzieci mieszkania mają odebrać rodzice, a jeżeli rodzina okaże się dobrze sytuowana, jej pociecha otrzyma jedynie talon na mieszkanie, który będzie mogła zrealizować po ukończeniu 16 roku życia. **WP/AD**

ROCZNICA

Gigant gigantów

29 maja 1953r. pierwszy człowiek stanął na najwyższej górze świata — Mount Evereście.

Procesja wszystkich dotychczasowych zdobywców Czomolangmy przeszła ulicami Katmandu. Obchodzone w Nepalu uroczystości z okazji 50. rocznicy pierwszego wejścia na najwyższy szczyt świata — Mount Everest weszły w kulminacyjną fazę.

Pochodowi żyjących zdobywców Mount Everestu przewodził sir Edmund Hillary. Nowozelandczyk jest pierwszym alpinistą, który stanął na szczycie najwyższej góry na świecie. Hillary wspiął się na Czomolangmę, bo tak nazywają szczyt Nepalczycy, dokładnie 29 maja 1953r. — *Mogę powiedzieć, że to był wspaniały poranek. Bardzo dziękuję Nepalowi za gorące przyjęcie* — powiedział wzruszony Nowozelandczyk.

W uroczystościach w Katmandu wzięli udział himalaiści z całego świata, m.in. pierwsza kobieta, która zdobyła Mount Everest — Japonka, Junko Tabei i Włoch, Reinhold Messener — pierwszy człowiek, który wspiął się na „dach świata" bez korzystania z pomocy tlenu. Wyczyn ten do dziś jest uważany za jedno z największych osiągnięć w Himalajach.

Tuż przed 50. rocznicą pierwszego wejścia na Mount Everest, 26 maja pobity został rekord szybkości wejścia na szczyt. Nepalski

© PAP

Pierwszy zdobywca Mount Everestu, sir Edmund Hillary

Szerpa, 35-letni Lhakpa Gelu, poprawił wynik Pemby Dorjie, zdobywając górę w ciągu 10 godzin i 56 minut. Gelu uczestniczył w niemieckiej wyprawie na „dach świata".

Przez ostatnie 50 lat na Czomolangmę wspięło się 1300 himalaistów. Wielu z nich zasłynęło niecodziennymi sposobami zejścia ze szczytu. Z Mount Everestu zjeżdżano na nartach, na desce snowboardowej, czy też zlatywano na paralotni. **WIADOMOŚCI/AD**

KONTROWERSJE

Doradcy prezydenta Leonida Kuczmy nie mają wspólnego poglądu na krwawe wydarzenia wołyńskie z lat 1943-44, stąd jedni radzą mu przeprosić Polaków, inni nalegają na obustronne przeprosiny, napisał lwowski dziennik „Wysoki Zamek".

W lipcu w obu państwach odbędą się uroczystości z okazji 60. rocznicy tragedii. W wyniku przeprowadzonej na Wołyniu czystki etnicznej, zorganizowanej przez oddziały UPA (Ukraińskiej Powstańczej Armii) i miejscowych chłopów, zginęło co najmniej kilkadziesiąt tysięcy Polaków. Ukraińcy mówią o 10-12, a nawet 20 tysiącach swoich ofiar. Celem akcji było zmuszenie Polaków do opuszczenia Wołynia.

Według lwowskiej gazety, do jednostronnych przeprosin Polaków namawia Kuczmę szef jego administracji Wiktor Medwedczuk. Z kolei sekretarz Rady Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony Jewhen Marczuk uważa, że obie strony mają dostatecznie dużo powodów, by uderzyć się w piersi.

„Wysoki Zamek" pisze o tym w kontekście ubiegłotygodniowej polsko-ukraińskiej konferencji naukowej w Łucku na temat rzezi wołyńskiej.

Konferencja zakończyła się przyjęciem wspólnego oświadczenia, w którym zgodzono się, że przeszłość należy pozostawić historykom. Zaapelowano do obu społeczeństw o niewykorzystywanie tej wspólnej tragicznej karty historii do podsycania wrogości pomiędzy Polakami i Ukraińcami. **ONET/AD**

POLSKA

Lepsi po raz kolejny

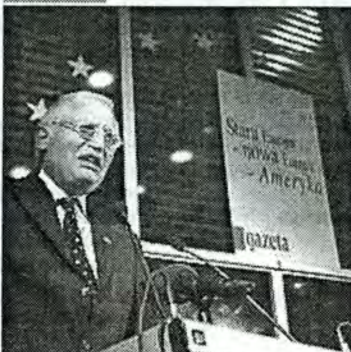
24 maja w Pałacu Staszica w Warszawie odbyło się uroczyste zakończenie XXXIII Olimpiady Literatury i Języka Polskiego.

Przypomnę jak się potoczyły losy piątki młodych olimpijczyków z Białorusi. Trzy osoby, które zostały laureatami, zakwalifikowano bez egzaminów na filologię polską na UW, a dwie pozostałe zdawały egzaminy w trybie zwykłym, po czym jedna dostała się też na filologię polską na studia licencjackie. Zatem Komitet Główny olimpiady zaprosił trzech laureatów: Lucynę Sićko, Agnieszkę Krzysztofowicz i Aleksandra Krota oraz ich nauczycieli: Tatianę Biełocką, Jerzego Kowalewskiego i Anetę Buzuk na uroczystość do Warszawy. W tym roku po wszystkich zmaganiach wyłoniono 48 laureatów z Polski i spoza kraju. Podczas olimpiady wręczono dyplom tysięcznemu laureatowi. Teresa Kostkiewiczowa, przewodnicząca Komitetu Głównego, podziękowała nauczycielom i ich uczniom, którzy na przykładzie swojej wytężonej pracy pokazali to, że nadal istnieje potrzeba kontaktów ze sferą wiedzy humanistycznej. Zaś dyrektor Departamentu Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu Aleksander Tynelski wyraził swój zachwyt tym, że w dobie technik komputerowych jest tak liczna grupa osób, które cenią poprawną polszczyznę. Swoją obecnością uroczystość zaszczycili i inni szanowni goście: prof. Janusz Tazbir, wieloletni przewodniczący wydziału I Polskiej Akademii Nauk, prof. dr hab. Elżbieta Sarnowska-Temeriusz, dyrektor Instytutu Badań Literackich PAN, prof. Michał Słowiński, przewodniczący Badań Naukowych PAN. Laureatom wręczono nagrody książkowe.

Agnieszka KRZYSZTOFOWICZ

P.S. W imieniu grupy z Białorusi chciałabym podziękować organizatorom olimpiady: Podlaskiemu Oddziałowi Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" w Białymstoku oraz szczególnie serdecznie podziękować kierownikowi organizacyjnemu dr. Tomaszowi Chachulskiemu.

LUDZIE

- *Każdy Polak i każda Polka zasługują na miano Człowieka Roku „Gazety". To wasza praca zmieniła Polskę* — mówił **Günter VERHEUGEN**, któremu taki tytuł przyznała "Gazeta".

Verheugena, komisarza UE ds. rozszerzenia, nagrodzono za przekonywanie Europy do Polski i Polski do Europy. **AD**

Życzymy zdrowia

Temat zdrowego trybu życia staje się coraz bardziej aktualny

Społeczeństwo jest zaniepokojone szerzeniem różnych epidemii: SARS, zapalenia opon mózgowych, HIV i in. Nauka stara się dojść do przyczyn tak szybkiego rozwoju tych chorób.

© IREX/ProMedia

W związku z rozpowszechnianiem się epidemii SARS medycy białoruscy starannie przygotowują się do rozpoczynających się wakacji. Lekarze przewidują możliwość przeniesienia wirusa przez turystów. Oficjalnie nie zabroniono wyjazdu do państw wchodzących do grupy ryzyka, a agencje turystyczne już zachęcają do spędzenia wakacji w krajach wschodnich.

Szpitale na Białorusi są w stanie ogólnej gotowości. Nakazano dokładne zbadanie każdego przypadku przeziębienia, zwiększenie ilości używanych środków antybakteryjnych, maseczek i in.

Jednak powstało w naszym kraju jeszcze inne zagrożenie.

W Grodnie odnotowano wybuch ostrej infekcji wirusowej z objawami zapalenia opon mózgowych. Poprzednia epidemia zapalenia opon mózgowych została odnotowana na Białorusi w 1988r.

Specjaliści Państwowego Centrum Higieny i Epidemiologii w Grodnie przypuszczają, że wirus może się rozprzestrzenić. W Grodnie liczba chorych stale wzrasta. 23 maja w szpitalu chorób zakaźnych w Grodnie przebywało 75 osób z objawami wirusowego zapalenia opon mózgowych, 27 maja było ich już 154. 29 maja zarejestrowanych było 198 wypadków ostrej infekcji wirusowej, z nich 99 z objawami zapalenia opon mózgowych, 54 — anginy wirusowej (herpes) i 55 — infekcji wirusowej dróg oddechowych. Hospitalizowano 181 osób, z których 50 proc. to dzieci w wieku 4-7 lat (99 wypadków). Takie dane podano podczas konferencji prasowej, która odbyła się 29 maja w Obwodowym Komitecie Wykonawczym. Ze szpitala wypisano 37 osób. Dotychczas problemy w przebiegu kuracji nie występowały, gdyż Grodzieński Komitet Wykonawczy przeznaczył na te cele dodatkowe środki.

Zapalenie opon mózgowych jest chorobą zakaźną, przyczyną której są wirusy lub bakterie. Według specjalistów, wybuch epidemii w Grodnie jest skutkiem działalności enterowirusów. Obecnie odnotowano tylko średnią i lekką formy choroby.

Pierwsze oznaki choroby to: gorączka (38-40 stopni), wymioty i ból głowy. Statystyka podaje, że przy jej ciężkiej formie umiera ok. 5 proc. osób. Podczas podobnej epidemii w Homlu w 1998r. zachorowało ponad 600 osób, w 2001r. w Witebsku zarejestrowano tylko 40 zachorowań. Specjaliści twierdzą, że zarazić się można poprzez żywność, wodę oraz drogą kropelkową i poprzez kontakty z chorymi. Choroba się rozwija w ciągu 10 dni. Aktywizuje się na tle wysokiego poziomu infekcji dróg oddechowych.

23 maja podczas posiedzenia w Grodnie Walery Kluczenowicz, wiceminister zdrowia RB, oświadczył, że *„podejrzenia na źródło infekcji w wyrobach mlecznych nie zostały potwierdzone"*. Według Mikołaja Kiendysza, lekarza naczelnego grodzieńskiego Centrum Higieny i Epidemiologii, jedną z możliwych przyczyn wybuchu epidemii jest woda z Niemna. Woda w Grodnie jest obecnie bardzo mocno chlorowana i lekarze nie zalecają używania jej do picia. Rygorystyczną kontrolą otoczono również produkcję grodzieńskiej mleczarni. W przedszkolach i szkołach ogłoszono czasową kwarantannę. Lekarze zalecają szczególną uwagę zwracać na produkty mleczne i mięsne, ostrzegają przed kupowaniem żywności od osób prywatnych. Od 27 maja na rynkach Grodna wprowadzono zakaz sprzedaży wyrobów cukierniczych w opakowaniu nieprzemysłowym.

Według Tatiany Gorielowej, zastępcy przewodniczącego Działu Ochrony Zdrowia Obwodowego Komitetu Wykonawczego, nie planuje się wprowadzać ograniczeń wjazdu na Grodzieńszczyznę i wyjazdu z tego regionu, tryb pracy kolonii letnich nie zostanie zmieniony. Nie potwierdzono wersji, że rozbudowa stadionu znajdującego się na terenie byłego cmentarza żydowskiego, mogła spowodować wybuch epidemii. Według opinii oficjalnej to tylko plotki, które powodują panikę wśród mieszkańców.

Aleksander BEZZUBOW

AKTUALNOŚCI

GRANICA

TACIS skierowała 1,2 mln EUR na demarkację granicy białorusko-litewskiej. Według Aleksandra Pawłowskiego, przewodniczącego Służby Ochrony Pogranicza Białorusi, *„nasze państwo włożyło w tę sprawę dwa razy więcej pieniędzy"*. Podkreślił, że w ub.r. TACIS wydzieliła 450 tys. EUR na zakup trzech strażnic ruchomych, które obecnie pracują na granicy z Ukrainą.

WIZYTA

W dniach 26-30 maja delegacja Parlamentu Białorusi pod kierownictwem Michaiła Sosonki, przewodniczącego Komisji ds. Samorządów, przebywała z wizytą w Rzymie. Przedstawiciele delegacji spotkali się z przewodniczącymi komisji parlamentarnych oraz Wydziałów ds. Stosunków Zagranicznych, Obrony oraz Polityki Europejskiej. Omawiano zagadnienia współpracy parlamentarnej oraz europejskich struktur parlamentarnych, jak również kwestie polityki regionalnej oraz bezpieczeństwa w Europie.

ŁAMANIE PRAWA

Ministerstwo Edukacji RB poinformowało, że testowanie dzieci, które pójdą do zerówki, jest niezgodne z prawem. Maj jest najbardziej napiętym miesiącem dla rodziców, których dzieci od nowego roku szkolnego pójdą do zerówki. Rodzice muszą nauczyć swoje dzieci pisania i czytania, rozwijać ich logikę i nauczyć liczenia. Zdaniem głównego kuratora oświaty Lilii Kuźniecowej, robienie testów przedszkolnych nie jest zgodne z prawem. Testowanie jest potrzebne, aby nie uczyć dziecka tego, co już umie. Takie testy należy przeprowadzać po przyjęciu dziecka do szkoły, a nie w przedszkolu.

REFORMA

Na Białorusi planuje się przyjęcie dwóch stawek podatkowych dla małych przedsiębiorstw. Nad projektem nowej ustawy podatkowej, na wniosek prezydenta, pracują: Ministerstwo Gospodarki i Ministerstwo Podatków. Zdaniem autorów, zmiany umożliwią rozwój małych jednostek gospodarczych. Projekt przewiduje wprowadzenie dwóch stawek podatkowych: 10 proc. i 8 proc.

BelaPAN/PAP/BIAŁORUS/AB

RZĄD

Zaciągamy pasy

Kilka milionów obywateli Białorusi straci w br. przysługujące im ulgi i zniżki. Takie rozwiązanie od lat proponują białoruskim władzom Międzynarodowy Fundusz Walutowy i Bank Światowy.

Prezydent Aleksander Łukaszenko, przedstawiając program likwidacji ulg, stwierdził, że *„niedopuszczalne jest, aby niemal siedem milionów osób żyło na rachunek pozostałych trzech milionów"*. Zdaniem politologa Władimira Podogły, ogłoszona przez prezydenta likwidacja ulg nie oznacza wcale, że ustosunkował się on do wysuwanych od lat propozycji międzynarodowych organizacji finansowych i rozpoczyna reformy gospodarcze. *„Po prostu z roku na rok rząd ma coraz mniej pieniędzy na to, by stwarzać iluzję polepszenia sytuacji materialnej obywateli, np. na obiecane podwyżki pensji"* — stwierdził analityk.

Prezydent uważa, że władze muszą nareszcie uporządkować system ulg i przywilejów, z których wiele wprowadzono jeszcze w czasach stalinowskich. *„Wiadomo, że propozycja ta jest niepopularna, ale przy zachowaniu obecnego stanu rzeczy, gospodarka kraju po prostu się rozleci"* — ostrzegł prezydent. Uzyskane z likwidacji ulg pieniądze mają być przeznaczone wyłącznie na remont szkół i szpitali, zakup urządzeń medycznych, budowę oczyszczalni i inne tego typu projekty. Prezydent zażądał, by parlament przyjął odpowiednią ustawę jeszcze w br. Na sfinansowanie wszelkich ulg w budżecie przewidziano 520 mld rubli. Lista wypłat socjalnych jest bardzo długa. Kilkadziesiąt rodzajów ulg przewidziano dla rodzin wielodzietnych i niepełnych oraz nieślubnych i chorych dzieci. Zasiłki przysługują kobietom w ciąży i opiekującym się dziećmi do lat trzech. Ludzie starsi i, jak to określa ustawa potrzebujący, otrzymają zapomogi na pogrzeb bliskich, na kuracje za granicą oraz *„w innych wypadkach wymagających pomocy materialnej"*. Emeryci i inwalidzi — w wypadku kradzieży lub zniszczenia mieszkania. Weteranom wojny, w tym w Afganistanie, przysługują darmowe kuracje i wypoczynek, a osoby im towarzyszące będą pokrywać zaledwie 5 proc. kosztu pobytu w sanatoriach i innych placówkach. Pracownicy sfery budżetowej nadal otrzymywać będą co roku odzież roboczą i środki higieny, a pracujący w „trudnych warunkach" — paczki żywnościowe. Z budżetu opłacane będą prezenty dla pracowników sfery budżetowej z okazji jubileuszy (od 40 roku życia) oraz w związku z przejściem na emeryturę. Białoruskie przedsiębiorstwa mogą otrzymać kredyt na spłatę podatku dochodowego, przy niższym od stopy inflacji oprocentowaniu. Państwowe gospodarstwa rolne co roku otrzymają bezpłatnie kilkadziesiąt ton paliwa „na kampanię siewną". Do niedawna prezydent zmuszał banki, w tym centralny i komercyjne, do udzielania kołchozom kredytów, które potem w lwiej części nie były spłacane.

Aleksander BEZZUBOW/PAP

Ceny paliw 29 maja 2003

AI-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu "Biełnieftiechim"			
795 0,40*	990 0,49*	1130 0,56*	765 0,39*
Stacje kompanii "LUKOIL"			
780	970	1080	760

** cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny*

Kurs walut Banku Narodowego 29.05.2003

USD	LIT	RUR	PLN	EURO
2039,00	695,68	66,59	551,42	2401,64

UE

Poszerzenie?

W wywiadzie dla francuskiego dziennika „Le Figaro" Silvio Berlusconi, premier Włoch, wyraził przekonanie, że Unia Europejska powinna rozszerzyć swoje granice i włączyć do swego grona takie państwa jak Białoruś, Turcja, Mołdawia, kraje bałkańskie, Ukraina i Federacja Rosyjska. Do listy tej Berlusconi dołączył także Izrael, który uznał za *„kraj europejski z ducha, polityki i gospodarki"*.

Komisja Europejska odniosła się negatywnie do wypowiedzi Silvio Berlusconiego, sugerującej możliwość poszerzenia Unii Europejskiej o Rosję, Białoruś i Izrael. UE ma dziś listę *„krajów kandydujących oraz tych, którym dała do zrozumienia, że po zrealizowaniu określonych reform mogą mieć nadzieję na przystąpienie pewnego dnia do Unii"* — powiedziała dziennikarzom Emma Udwin, rzeczniczka Komisji ds. Zagranicznych. *„Ani Rosji, ani Izraela nie ma na tej liście"* — zaznaczyła. Obecnym priorytetem komisji jest *„pogłębienie stosunków z bliskimi geograficznie krajami"* — dodała. *„Jest rzeczą oczywistą, że proces rozszerzania UE, przebiegający tak pomyślnie i będący być może najskuteczniejszym instrumentem polityki zagranicznej Unii, którego dnia będzie musiał się zatrzymać"* — podkreśliła, zaznaczając jednak, że moment podjęcia decyzji w tej sprawie jeszcze nie nastał.

Aleksander BEZZUBOW/PAP

KRYMINAŁ

Grupa operacyjna Urzędu KGB w obwodzie grodzieńskim zatrzymała dwóch mieszkańców obwodu, którzy usiłowali sprzedać 200 gramów amfetaminy. Wobec nich wszczęto postępowanie karne na podstawie ustawy nr 328 części 3 — za nielegalny handel środkami odurzającymi. Prowadzone obecnie dochodzenie ma na celu wykrycie innych uczestników tego przestępstwa.

Należy zaznaczyć, że w ciągu ostatniego miesiąca Urząd KGB w obwodzie grodzieńskim wszczął jeszcze dwa postępowania karne: dotyczące kontrabandy narkotyków, jak również nielegalnego posiadania narkotyków i środków odurzających.

Stanisława KAZIMIRCZYK

STATYSTYKA

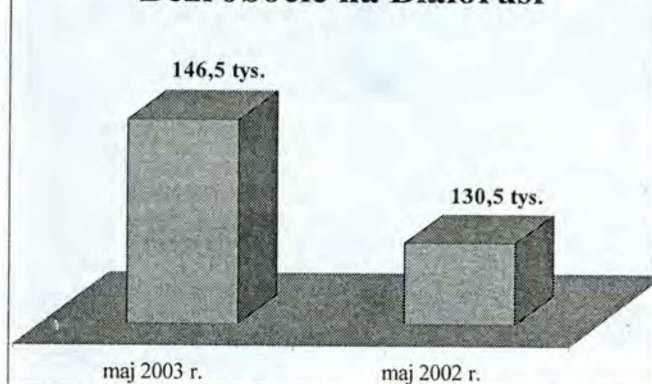
Wyliczanka

Ministerstwo Statystyki i Analiz RB podało, że na początku maja odnotowano 0,6 proc. wzrost cen. W pierwszym tygodniu kwietnia ceny wzrosły o 1,1 proc. A od początku roku — o 11 proc. Rząd i Bank Narodowy RB zakładały, że w 2003r. wzrost cen powinien się wahać w granicach 18-24 proc. W ten sposób zostało „wykonane" 61 proc. dolnej granicy planu i 46 proc. jego górnej granicy. W okresie styczeń-kwiecień i pierwszy tydzień maja ceny na Białorusi wzrosły o 16,5 proc.

Na początku maja w urzędach pracy na Białorusi zarejestrowanych było 146,5 tys. bezrobotnych, tzn. o 16 tys. osób więcej w porównaniu z analogicznym okresem ub.r. Największe bezrobocie panuje w obwodzie witebskim (4,6 proc.), a najmniejsze — w Mińsku (1,8 proc.). Na początku br. w urzędach pracy zarejestrowało się 101 tys. osób, w tym 8,4 tys. z powodu redukcji etatów w miejscu pracy. W ciągu 4 miesięcy pracę znalazło 50,5 tys. osób, bez pracy pozostało 42,9 tys. osób. W tym roku na dokształcanie skierowano 14,7 tys. osób, na roboty społeczne 36,3 tys. Wśród bezrobotnych 9,3 proc. osób ma wyższe wykształcenie, 17,45 proc. średnie zawodowe, 60,6 proc. średnie.

Cieszy tylko fakt, że w br. dług zewnętrzny Białorusi zmniejszył się o 3,3 proc. i wynosi obecnie 786 mln USD.

PAP/AB

Polski nad morzem

rozmowa z dr Jolantą Ignatowicz-Skowrońską — kierownik Szkoły Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców Uniwersytetu Szczecińskiego

Skąd pomysł takiej szkoły?

- Nasza szkoła powstała w październiku 1999 roku. Pomysłodawcą jej była dyrektor Instytutu Filologii Polskiej naszego uniwersytetu prof. dr Mirosława Białoskórska. Naszym głównym celem jest uczenie języka polskiego, jako języka obcego. Naszą ofertę kierujemy do obcokrajowców oraz Polaków zza granicy, którzy chcą studiować na polskich uczelniach oraz do wszystkich zainteresowanych językiem i kulturą polską. Prowadzimy kursy intensywne, trzytygodniowe w okresie letnim oraz semestralne: letnie i zimowe.

Program naszej szkoły opracowany został na podstawie ustaleń Komisji Ekspertów i Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zajęcia w naszej szkole prowadzą nauczyciele akademiccy z Instytutu Filologii Polskiej naszego uniwersytetu — asystenci i adiunkci zatrudnieni głównie w zakładach językoznawczych. Nasi lektorzy odbyli odpowiednie szkolenie zorganizowane przez Stowarzyszenie Polskich i Zagranicznych

Jolanta Ignatowicz-Skowrońska

Nauczycieli Języka Polskiego jako Obcego „Bristol" mające uprawnienia do nauczania cudzoziemców języka polskiego.

Obcokrajowcy zgłaszający się do nas po raz pierwszy piszą test ze znajomości języka polskiego. W zależności od wyników testu, są przydzielani do grup o różnym poziomie zaawansowania: podstawowym, średnio zaawansowanym i zaawansowanym.

Co dają kursy: podstawowy, dla średnio zaawansowanych i zaawansowanych?

- Podstawowy zapoznaje studentów z ustną odmianą języka polskiego oraz, w ograniczonym zakresie, z odmianą pisaną. Chodzi w nim o nauczanie studenta sprawnego komunikowania się w życiu codziennym oraz czytania ze zrozumieniem krótkich tekstów.

Lektorat dla średnio zaawansowanych to doskonalenie, poszerzenie znajomości polszczyzny wyspecjalizowanej — np. humanistycznej lub technicznej.

I wreszcie kursy na poziomie zaawansowanym adresowane są do cudzoziemców znających język polski w stopniu dobrym pragnących pracować w charakterze lektorów języka polskiego za granicą.

Naszymi słuchaczami są najczęściej oficerowie NATO i ich żony z Korpusu Międzynarodowego stacjonującego w Szczecinie, niemieccy studenci z uniwersytetu w Greifswaldzie, z którym uczelnia nasza ma podpisaną umowę o współpracy. Mamy też sporo studentów polskiego pochodzenia z Ukrainy oraz rodaków zamieszkujących inne kraje świata.

Jakie kursy odbędą się jeszcze w tym roku?

- W dniach 7-25 lipca, przez trzy tygodnie prowadzić będziemy kolejny kurs intensywny. Zajęcia odbywać się będą od poniedziałku do piątku. W grupie zorganizowanej liczba uczestnika wynosi 2.000, indywidualnie 2.400 złotych. Nasi słuchacze otrzymują też podręczniki i materiały do nauki. Pomagamy też w rezerwacji miejsca w hotelu asystenckim w Szczecinie.

Od października zaczynamy natomiast sześćdziesięciogodzinny kurs semestralny. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu. Dodatkowe informacje oraz zgłoszenia do Szkoły Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców przyjmujemy w czwartki, pod numerem telefonu: (91)- 4442713 w Szczecinie lub pocztą elektroniczną pod adresem: skjj2@poczta.onet.pl. Na każde zgłoszenie odpowiadamy natychmiast.

Do zobaczenia więc w lipcu i dziękuję za rozmowę.

Leszek WĄTRÓBSKI

BARANOWICZE

Z miłością do ludzi

25 maja w Domu Polskim w Baranowiczach odbyły się wybory prezesa Rejonowego Oddziału Związku Polaków na Białorusi.

Teresa Sieliwończyk

Podczas konferencji, którą poprowadził wiceprezes Jarosław Jankiw, ustępująca prezes Teresa Sieliwończyk wystąpiła ze sprawozdaniem o działalności oddziału, sprawozdanie o działalności finansowej wygłosiła główna księgowa Stanisława Niczypor, sprawozdanie Komisji Kontrolno-Rewizyjnej odczytał Romuald Socha, o działalności Polskiej Szkoły Społecznej w Baranowiczach im. Tadeusza Rejtana opowiedziała jej dyrektor Elżbieta Dołęga-Wrzosek.

Trzeci raz z rzędu funkcję prezesa oddziału rejonowego pełnić będzie Teresa Sieliwończyk. Ma 49 lat. Urodziła się w Żygulewsku nad Wołgą, a od 1962r. mieszka w Baranowiczach. Ma syna i wnuka Marcinka.

W wywiadzie dla **Głosu** powiedziała, że nie chciałaby absolutnie wszystkiego zmieniać w swojej działalności, bo uważa, że dotychczasowa działalność była słuszna, jednak wprowadzi nowe dodatkowe jej formy.

- *Pracuję z miłością do ludzi i zaangażowaniem* — twierdzi Teresa Sieliwończyk. — *Stawiam przede wszystkim na młodzież, którą powinno się uczulić na działalność społeczną. Stawiam na osoby starsze — naprawdę zasłużone, które walczyły o to, abyśmy mogli rozmawiać tu po polsku. Nie zapomnimy o Miejscach Pamięci Narodowej. Mimo, że rozbijają, zwalają pomniki, naszym świętym obowiązkiem jest zadbanie o nie.*

- *Jesteście jednym z najbardziej prężnie działających Oddziałów ZPB na Białorusi* — powiedział obecny na konferencji Tadeusz Kruczkowski, prezes Związku Polaków na Białorusi. — *Chcę podziękować za oddaną pracę prezes Teresie Sieliwończyk, dyrektor Elżbiecie Dołędze-Wrzosek, całemu Zarządowi oraz wszystkim Polakom tu mieszkającym. Życzę wam dalszych sukcesów.*

Podczas podliczania głosów zebrani mogli podziwiać talent artystów chóru „Kraj Rodzinny" pod kierownictwem Ireny Bancewicz.

Irena KULIKOWSKA

WYSTAWA

Pod lasem, za miedzą

22 maja w Polskiej Szkole w Grodnie otwarto wystawę fotografii Janusza Osiali.

Fotografie można podziwiać w Polskiej Szkole w Grodnie w ciągu całego lata. W uroczystym otwarciu wystawy uczestniczyli: starosta Sokółki Franciszek Budrowski, dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce — Wojciech Obiała, komisarzem wystawy był Lech Marek, który wpadł na pomysł jej zorganizowania w Grodnie. Po obejrzeniu wystawy w Sokółce, postanowił zaprezentować ją także po drugiej stronie tytułowej „miedzy", czyli na Białorusi. Prace Janusza Osiali prezentują głównie widoki okolic Sokółki, tak bardzo podobne do białoruskich, że ta „granica" nie jest w ogóle odczuwalna. Na zdjęciach nie znajdziemy dokładnego odbicia realności. Na każdym z nich są elementy zmian, jakie zarejestrował obiektyw. Jak zdradził autor, czasami to operowanie światłem, wzmacnianie kolorów, a czasami zestawianie różnych elementów jak np. nieba, pola, domu. Takie dzieło staje się tworzeniem nowej rzeczywistości. Umożliwiają to nowe możliwości techniczne: cyfrowe techniki rejestracji i kreatywnego przetwarzania obrazu. Pierwsza wystawa fotografii Janusza Osiali (z wykształcenia chemika) odbyła się w Jeleniej Górze w 1982 roku. Po niej nastąpiła dłuższa przerwa i dopiero w 2001 roku powrócił do pasji sprzed 20 lat. W młodości także próbował stworzyć jakieś „efekty specjalne" przy pomocy powiększalnika. Ale teraz już przy pomocy programów komputerowych (np. Photoshop) stało się to możliwe na dużą skalę. A ta wystawa m.in. pokazuje, jak można spędzić czas siedząc przy komputerze. Jak mówił autor, nie przygotowywał się specjalnie do jakichś prac, mając już gotową wizję i polując na potrzebne elementy. Po prostu fotografuje bliskie swemu sercu Kresy — widoki pagórków i łąk, lasów i rzek. Potem, przeglądając zdjęcia, rodzą się pomysły na kreowanie czegoś nowego. Istnieje opinia, że tworzenie przy pomocy technik cyfrowych nie jest już sztuką, tylko prezentowaniem możliwości postępu technicznego. Jednak Janusz Osiala utożsamia się ze swoimi działami, a programy komputerowe traktuje jako nowe możliwości twórcze. *„To wszystko co robię, to jestem Ja. Od mrugnięcia powieką do skończonej wizji rzeczywistości zaklętej w wydruku komputerowym"* — powiedział twórca wystawy.

Janusz Osiala

Agnieszka KRZYSZTOFOWICZ

AKCJA

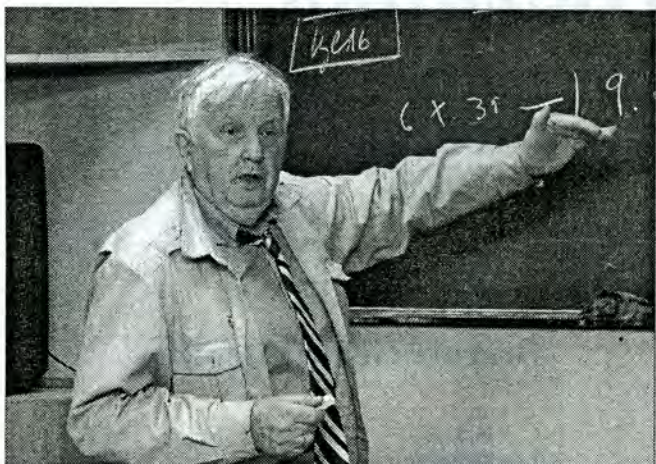
Oddział Rejonowy ZPB w Szczuczynie rozpoczyna dobroczynną akcję „Ciepło naszych serc", której celem jest okazanie pomocy rodzinom niezamożnym oraz dzieciom — inwalidom.

Jeżeli nie jesteś obojętny, jeżeli twoje serce wypełnia współczucie, dobroć i miłosierdzie, zwróć się do nas! W twoim domu na pewno znajdą się ubrania i buty, których już nie używasz. A książki? Zabawki? To wszystko przyda się i przyniesie radość dzieciom, których rodzice nie zawsze mogą kupić im nowe rzeczy.

Liczymy na wszystkich, którzy chcą pomóc potrzebującym, wnieść do ich domów uśmiech i cząstkę swojego serca. Rzeczy i zabawki prosimy przynosić do Domu Polskiego w Szczuczynie przy ul. Zielonej 3a, tel.: 2-46-85.

Spieszmy się czynić dobro!

FOTO W **Głosie**

23 maja w siedzibie ZPB w Grodnie z wykładem pt. „Organizacja polskich oddziałów wojskowych na Zachodzie w latach 1939-1941" wystąpił Aleksander Pruszyński, jeden z kandydatów na prezydenta Białorusi podczas wyborów 1994r. Temat poruszał ciężkie lata dla Polski i jej historii. Na sali zebrali się ludzie, którzy interesują się historią II wojny światowej. Podczas wykładu powstała dyskusja, w czasie której każdy miał możliwość zabrania głosu. 24 maja Aleksander Pruszyński wygłosił wykład również w Polskiej Szkole w Grodnie.

Aleksander BEZZUBOW

PUTRYSZKI

Razem, przyjaciele!

Chór Białoruski z Domu Kultury w Putryszkach 4 maja uczestniczył w obchodach Dni Lipska, 30-lecia Zespołu Regionalnego „Lipsk" oraz „Spotkaniu Zespołów Kilku Narodów", zorganizowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Lipsku. Chór, któremu przewodniczyła Walentyna Czerewacz, kierownik Wydziału Kultury rejonu grodzieńskiego, zaprezentował bogaty program artystyczny składający się z piosenek białoruskich.

Obchody rozpoczęła Muzykologiczna Sesja Naukowa pogranicza polsko-białorusko-litewskiego oraz występy zespołów z Sopoćkiń, Kalet, Markowców, „Starowierów", „Dworzanki" i Zespołu Regionalnego „Lipsk". Po koncercie wyświetlono filmy „Gody, nasze gody" sprzed 30 laty i „Wieczór panieński" sprzed 7 laty. Natomiast 4 maja w Dniu Strażaka odbyła się msza św. w intencji straży pożarnej. Po mszy św. chór z Putryszek zakończył obchody Dni Lipska uroczystym występem.

Artyści z Putryszek nie zapomnieli o prezentach i upominkach dla organizatorów spotkania: Andrzeja Lićwinki, burmistrza miasta Lipsk, Franciszka Bochonki, dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Lipsku, Barbary Tarasewicz, kierownik zespołu Regionalnego „Lipsk", któym chór zawdzięcza swój pobyt w Lipsku.

IK

WYSTAWA

Współpraca pedagogiczna

Ponad czterdziestoosobowa grupa nauczycieli i uczniów ze Stoku Lackiego koło Siedlec odwiedziła Białoruś podczas wyjazdu, zorganizowanego przez Siedlecki Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska".

Jak zaznaczyła Danuta Lipińska, wicedyrektor szkoły w Stoku Lackim, podczas tej wizyty na Białoruś zwiedzili: Szczuczyn, Nowogródek, Mir, Nieśwież, Zaosie, Baranowicze i in.

- *Po raz pierwszy jesteśmy na Białorusi* — powiedział Danuta Lipińska. — *Jesteśmy szczęśliwi i zadowoleni z bogatego programu. Bliżej poznaliśmy Grodno i Polską Szkołę, w której spotkaliśmy się z serdeczną gościnnością dyrekcji. W Brześciu w szkole nr 11 dzieci uczący się języka polskiego przygotowały dla nas wspaniały koncert. W ubiegłym roku w naszej szkole gościliśmy 25 nauczycieli języka polskiego spoza granic kraju, z którymi nawiązaliśmy współpracę.*

Jacek Grabiński, wiceprezes Zarządu Siedlieckiego Oddziału „Wspólnoty Polskiej", powiedział, że organizując takie zapoznawcze wyjazdy dla nauczycieli udaje się nawiązać ścisłą współpracę pomiędzy Polakami po obu stronach granicy, a w przyszłości może to zaowocować umowami patronackimi pomiędzy szkołami na Białorusi i w Polsce.

TZ

Danuta Lipińska i Jacek Grabiński

Synowie Polesia

Wpisani w historię ziemi białoruskiej

W dniach 23-25 maja w Obwodowym Centrum Społeczno-Kulturalnym w Brześciu odbyła się Międzynarodowa Konferencja poświęcona Romualdowi Trauguttowi i Konstantemu Kalinowskiemu w 140. rocznicę wybuchu powstania styczniowego.

Podczas składania wieńców na cmentarzu bohaterom-obrońcom Kresów w Kobryniu

Na uroczystość przybyli liczni goście honorowi: Leonid Cupryk, wicewojewoda brzeski, Franciszek Stefaniuk, poseł RP, Marek Bućko, I sekretarz Ambasady Polskiej na Białorusi, prof. Ferdynand Ruszczyc, dyrektor Muzeum Narodowego, Grigorij Bysiuk, kierownik Działu Kultury obwodu brzeskiego, Michaił Tichonczuk, kierownik Działu Oświaty obwodu brzeskiego, Leonid Nestorczuk, prezes Fundacji im. T. Kościuszki, Aleksiej Skakun, członek Rady Zgromadzenia Narodowego RB, prof. Antoni Jówko, rektor Akademii Podlaskiej w Siedlcach, prof. Roman Duda, Uniwersytet Wrocławski, Henryk Banasiuk, wiceprezes Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, delegacja ZPB na czele z prezesem Tadeuszem Kruczkowskim, delegacja PMS na czele ze Stanisławem Sienkiewiczem, Franciszek Oremus, prezes Stowarzyszenia Żołnierzy AK i Więźniów Politycznych, Lew Kozłow, Białoruska Akademia Nauk, Polacy z Anglii, Ameryki, Austrii, Niemiec, Polski, Szwecji, Ukrainy, profesorowie z Brześcia, Lublina, Gdańska, Wrocławia, Krakowa, Rzeszowa i Białej Podlaskiej oraz przedstawiciele organizacji polskich obwodu brzeskiego. Wyjątkową postacią na tegorocznej konferencji był Andrzej Juszkiewicz, prawnuk Romualda Traugutta.

Romuald Kunat, Konsul Generalny RP w Brześciu, otwierając konferencję, w imieniu własnym i Ambasadora RP na Białorusi Tadeusza Pawlaka, powitał zebranych na konferencji, poświęconej synom Polesia, przywódcom powstania styczniowego.

- *W roku bieżącym mija 140. rocznica wielkiego zrywu wyzwoleńczego, będącego po insurekcji kościuszkowskiej i powstaniu listopadowym kolejnym dowodem przywiązania narodu polskiego do jakże popularnych i dzisiaj idei niepodległości, wolności i sprawiedliwości* — powiedział Romuald Kunat. — *Powstanie odbiło się silnym echem na terenach wschodnich byłej Rzeczypospolitej. Z satysfakcją należy odnotować, że konferencja odbywa się na Polesiu. To tu właśnie, w Szostakowie, 16 stycznia 1826r. urodził się Romuald Traugutt. Z jego nazwiskiem związane są również inne miejscowości Polesia: Kobryń i Ostrowie, w których mieszkał, Bożydar, gdzie złożył przysięgę jako dowódca oddziału powstańczego. Pragnę wyrazić podziękowanie kierownictwu obwodu brzeskiego oraz władzom rejonowym w Kobryniu, Małorycie i Kamieńcu, za wysiłek w odnowieniu tych miejsc upamiętniających Romualda Traugutta — jednej z wielu postaci wybitnych Polaków, wpisanych w historię ziemi białoruskiej.*

Występ Młodej Polonii, koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Karolinka" pt. „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród", złożyły się na część artystyczną konferencji. Wszyscy zebrani mieli okazję wysłuchać wykładów prelegentów z Wiednia, Krakowa, Aleksandrowa Kujawskiego, Białej Podlaskiej, Olsztyna, Lublina, Gdańska, Rzeszowa, Brześcia, Mińska, Kobrynia. Niezapomniane wrażenia pozostawił koncert laureatów obwodowego konkursu recytatorskiego „Kresy-2003", a także występ chóru chłopięco-męskiego Ałły Igumnowej, koncert organowy i poetycko-muzyczny w kościele pw. Podwyższenia Św. Krzyża. Oprócz pobytu i licznych spotkań w Brześciu przybyli goście z Polski i Białorusi mieli okazję złożyć kwiaty pod krzyżem upamiętniającym miejsce zamieszkania Romualda Traugutta w Ostrowiu, uczestniczyć we mszy św. w intencji powstańców w kościele pw. Wniebowzięcia NMP w Kobryniu, po zakończeniu której odbył się występ polskiego zespołu dziecięcego „Kukułeczka", odwiedzić polskie cmentarze — wojskowy i katolicki w Kobryniu. Pobyt w Bożymdarze i Szostakowie, ognisko nad brzegiem Muchawca również urozmaiciły program międzynarodowej konferencji w Brześciu.

Organizatorami konferencji były: Konsulat Generalny RP w Brześciu oraz Polska Macierz Szkolna „Polesie". Finansowego wsparcia na przeprowadzenie przedsięwzięcia udzieliły: Stowarzyszenie „Wspólnota Polska", Fundacja "Pomoc Polakom na Wschodzie", Konsulat Generalny RP w Brześciu. Konferencję wspomogły również składki uczestników konferencji — delegacji z Polski, osób prywatnych oraz delegacji ZPB.

Irena KULIKOWSKA

WSPÓŁPRACA

Pod patronatem św. Antoniego

Z roboczą wizytą w ub. tygodniu odwiedziła Odelsk w rejonie grodzieńskim delegacja gminy Szudziałowo powiatu sokólskiego (na zdj.). Jak zaznaczył wójt Szudziałowa Stanisław Fiedorowicz, kontakty pomiędzy tymi gminami istnieją już od trzech lat, a wizyta związana jest z przygotowaniem do podpisania oficjalnej umowy o podjęciu współpracy.

Gmina Szudziałowo liczy 3800 osób, ma powierzchnię ponad 30 km^2, z których 60 proc. składają lasy. Większość mieszkańców to rolnicy, społeczeństwo jest wielokulturowe: z mieszkańców 39 wsi połowa to katolicy, druga połowa — prawosławni. Trzy lata temu zaczęła się ścisła współpraca pomiędzy Odelskiem i Szudziałowem w dziedzinie wymiany grup młodzieży szkolnej, które brały udział w różnych imprezach.

- *Współpraca nadal będzie trwała* — mówi Stanisław Fiedorowicz. — *Nasze rodziny są po obu stronach granicy i Odelsk jest blisko naszej miejscowości, a wcześniej byliśmy jedną parafią św. Antoniego. Zamierzamy rozwinąć działalność w kierunkach: turystyka, ochrona środowiska, kultura, sport i in. Mamy nadzieję, że w .ramach współpracy będzie ułatwione przekraczanie granicy po wprowadzeniu wiz.*

Ale na tym współpraca się nie zamyka, twierdzą, że chcą nawiązać kontakty na szczeblu powiatu — pomiędzy powiatem sokólskim i rejonem grodzieńskim: *„Bez szerszej pomocy w rozwiązaniu poważnych problemów same gminy nie poradzą sobie"* — mówi Mieczysław Baszko, dyrektor Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sokółce, biorący udział w tym spotkaniu.

Planują podpisanie umowy o współpracy 13 czerwca na św. Antoniego, kiedy delegacja z Szudziałowa odwiedzi Odelsk.

Tatiana ZALESKA

SPOTKANIA

Uległem sentymentom

rozmowa z Andrzejem Juszkiewiczem, potomkiem Romualda Traugutta, pułkownikiem w stanie spoczynku

W jakim stopniu jest Pan spokrewniony z Romualdem Trauguttem?

- Moja babcia Anna Juszkiewicz, była córką Romualda Traugutta. Urodziłem się w 1923r. w Zaborowie pod Warszawą. Obecnie mieszkam w Warszawie w tym samym mieszkaniu, w którym mieszkaliśmy przed wojną z babcią i bratem, który zginął w Oświęcimiu. Mój ojciec poległ w obronie Warszawy.

Czy w rodzinie rozmawiano o rodzinnych stronach pradziadka?

- Bardzo często dyskutowaliśmy z ojcem na temat Polesia i tych miejscowości. Z przekazów rodzinnych znam na pamięć prawie wszystkie te miejscowości — Brześć oraz okolice, w których przebywał. Z dużą sympatią, życzliwością i sentymentem mówiono o tych terenach na naszych spotkaniach rodzinnych.

Jakie wrażenia wywarł pobyt na Białorusi oraz na konferencji poświęconej Romualdowi Trauguttowi?

Andrzej Juszkiewicz

- Po raz pierwszy jestem w kraju urodzenia mego pradziadka. Przedtem nie miałem takiej możliwości. Chciałem zobaczyć te miejsca, gdzie 130-150 lat temu mieszkała i walczyła większość mojej rodziny. Po przekroczeniu granicy uległem sentymentom, bo zobaczyłem, że ten piękny krajobraz, rzeka Muchawiec, wszystko o czym mówiono i opowiadano tak właśnie wygląda.

Jak wyglądały spotkania z miejscowymi?

- Tacy przyjaźni i otwarci ludzie! Spotkaliśmy się z rolnikami. Ludzie ci bardzo serdecznie do nas się ustosunkowali, dosłownie ucałowaliśmy się z nimi. I to jest potwierdzeniem, że nasze narody nie powinny się kłócić, zresztą powstanie pokazało — Litwini, Żmudzini, Ukraińcy — wszyscy doznawali tego samego zniewolenia od caratu. W chwili obecnej powinniśmy pogłębiać te stosunki. Jest takie określenie, że naród musi mieć mocną własną historię. My tę historię mamy i ona się zacieśnia z Białorusinami, Litwinami, Ukraińcami.

Jak się Pan czuje będąc prawnukiem tak wielkiego człowieka?

- Dziwnie, dlatego, że to jest tylko koligacja rodzinna. Na konferencji poświęconej Romualdowi Trauguttowi czułem się trochę nawet zażenowany, że otoczono mnie taką atencją i „tutejszym" szacunkiem.

Dziękuję za rozmowę

Rozmawiała
Irena KULIKOWSKA

LIDA

Święto Papierni

25 maja na zaproszenie Aleksandra Jodki, przewodniczącego Rady Wiejskiej w Wewiórce, zespół „Memoria" uczestniczył w obchodach święta wsi Papiernia w rejonie lidzkim. Podczas spotkania, na którym z piosenkami w języku rosyjskim i białoruskim wystąpił również zespół z Wewiórki, Irena Samotyja opowiedziała zebranym o działalności Domu Polskiego. Zespół „Memoria" wykonał piosenki patriotyczne i ludowe oraz przedstawił scenkę. Widzowie byli zachwyceni występem, ponieważ ze sceny brzmiał prawdziwy, piękny język polski.

Z całego serca dziękujemy Piotrowi Łabanowi za udostępnienie autokaru na ten wyjazd, za możliwość spotkania się i obcowania z rodakami.

Julia KOREJBO

Z wielkim żalem i bólem przyjęliśmy wiadomość o nagłej śmierci naszego Kolegi, prezesa Koła TPGiW w Gdańsku **Zygmunta RYMKIEWICZA**. Człowieka wielkiego serca, żarliwego opiekuna dzieci ukochanej przez Niego ziemi grodzieńskiej, wspaniałego organizatora i mimo swych lat, wciąż aktywnego i zapobiegliwego w sprawach kresowych działacza.

Wciąż nie możemy uwierzyć, że już nie ma w Gdańsku Zygmunta. Będzie Go nam bardzo brakować. Apelujemy do kolegów Zarządu Koła o kontynuowanie Jego pracy, Jego starań o młodzież, w imię pamięci o Nim.

Zygmunt Rymkiewicz (pierwszy od prawej w górnym rzędzie) w otoczeniu harcerzy z Grodzieńszczyzny

Proponujemy (chociaż nie ma tego w statucie) przyjąć nazwę Koło TPGiW im. Zygmunta Rymkiewicza w Gdańsku, ew. przy Rafinerii Gdańskiej.

Szczere wyrazy żalu rodzinie

śp. Zygmunta RYMKIEWICZA

łączymy się z Wami w bólu. Cześć Jego pamięci
Zarząd Koła TPGiW w Gdańsku

Poniedziałek

2 czerwca

1 БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 Доброе утро, Беларусь!
09.00 Новости.
09.10 „72 часа". Сериал (Международный Французский Канал).
10.05 Планета АРТ.
10.30 Клип-обойма.
11.10 „Королева сердец". Сериал (Колумбия – Венесуэла).
12.00 Новости.
12.15 Панорама: события недели.
13.05 Телебарометр. Прогноз погоды.
13.20 Мелодрама режиссера В.Никифорова „Фруза" („Беларусьфильм").
14.50 К 30-летию белорусской анимации. „Как дед за дождем ходил". Мультфильм („Беларусьфильм").
15.00 Новости.
15.20 „Не зевай!" Телеканал для детей.
15.45 „Созвездие надежд". Национальный телевизионный конкурс юных талантов.
16.10 Мультиклуб.
16.50 5 чудес.
17.05 „72 часа". Сериал (Международный Французский Канал).
18.00 Новости.
18.25 Футбол. Чемпионат Беларуси. „Динамо" (Минск) - „Шахтер" (Солигорск). Прямая трансляция.
20.30 Из достоверных источников.
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Новости
21.55 „Королева сердец". Сериал (Колумбия — Венесуэла).
22.50 Зона Х.
23.00 Новости.
23.15 Ночной разговор.
00.15 Е.Яковлева и В.Раков в мистической драме „Свой крест" (Россия).
02.55 Хоккей. Кубок Стенли. Финал. Прямая трансляция из США.
05.35 Док. фильм „Возвращение в рай" (ТО „Телефильм").

ОНТ

08.00 Наши новости.
08.05 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Наши новости.
09.05 Контуры.
09.45 Арнольд Шварценеггер в комедийном боевике „Детсадовский полицейский". США, 1990 год.
11.35 „Фабрика звезд -2".
12.05 Следствие ведет Колобков до 12.25.
* * *
16.00 Многосерийный фильм „Досье детектива Дубровского".
16.55 „Большая стирка" С Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.10 Человек и закон.
18.55 Жди меня.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.00 Ток-шоу „Выбор".
21.45 Владислав Галкин, Валентин Гафт, Александр Балуев в многосерийном фильме „По ту сторону волков". Россия, 2002 год.
22.50 Наши новости.
23.05 Тайны века. „Пропавшая экспедиция Рокфеллера".
23.50 „Фабрика звезд-2" до 00.10.

РТР

07.45 Стив Мартин и Джон Кэнди в комедии „Самолетом, поездом, автомобилем" (США). 1987г.
09.30 „Экспертиза".
09.40 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал (Австрия-Германия).
18.50 Вести. Дежурная часть.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести.-Москва.
19.50 „Спокойной ночи, малыши!".
19.55 Русская серия. Премьера. Мария Миронова, Марина Александрова, Екатерина Васильева, Лариса Удовиченко, Игорь Ливанов, Тигран Кеосаян и Игорь Верник в телесериале „Главные роли".
20.55 Премьера. Сергей Селин, Александр Строев, Георгий Штиль и Юлия Левакова в телесериале „Госпожа Победа".
22.00 Ток-шоу „Вести.+".
22.30 „Дежурный по стране". Михаил Жванецкий.
23.20 Вечерний сеанс. Джефф Спикмен в боевике „Идеальное оружие" (США). 1991г.

НТВ

09.00 „Сегодня утром".
09.20 Погода на завтра.
09.25 „Намедни" с Леонидом Парфёновым.
11.00 „Сегодня" с Ольгой Беловой.
14.35 „Влияет ли фамилия на жизнь?". Ток-шоу „Принцип домино".
16.00 „Сегодня" с Ольгой Беловой.
16.30 Вячеслав Петкун. „Женский взгляд" Оксаны Пушкиной.
17.10 „Внимание. Розыск!". Ошибка киллера.
18.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 Приключенческий сериал „Сокровища мертвых", 3 серия.
19.45 Владимир Гостюхин и Владислав Галкин в сериале „Дальнобойщики. Русский конвой", 1серия.
21.00 „Страна и мир". Главные события дня.
21.40 Модный сериал „Секс в большом городе" /США/.
22.20 „Живой Пушкин". Программа Л. Парфенова. Часть первая.
23.25 „Сегодня".

Телевидение Гродно

6.30 Утро в мажоре
9.00 „Афоня". Художественный фильм
10.30 „Соседи". Программа Белостоцкого телевидения
11.00 Кино для дома
11.30 „Губерния". Информационно-аналитическая программа.
12.00 Перерыв
17.00 „Тристан и Изольда - забытое предание". Анимационный сериал.
17.55 Фильмы братьев Люмьер.
18.00 Поздравительная открытка
18.30 „Крис Колорадо". Анимационный фильм.
19.30 Новости.
19.40 Подробности.
19.50 „Губерния". Информационно-аналитическая программа.
20.20 „Числобук".
20.40 Поздравляем...
21.00 Живем на земле одной. Воспоминание о 4-ом Всебелорусском фестивале.
21.45 Новости.
22.00 „Снайпер". Художественный фильм.

TVP 1

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:30 Kocie bajki
09:55 Budzik
10:20 Słoń Beniamin
10:55 Zabawy językiem polskim
11:25 Rok w ogrodzie
11:50 Ekran z kwiatkiem
11:55 Powrót łososia
12:15 ZUS radzi
12:30 Zwierzęta świata
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:25 Rolnictwo na świecie
13:45 Plebania; serial
14:10 Sąsiedzi; serial
14:40 Czarodziejki
15:20 Jestem ze wsi...
15:45 Wiadomości
16:00 Referendum 2003
17:05 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
17:50 Polak = Europejczyk
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Klan; telenowela
19:10 Magazyn olimpijski
19:40 Wrzuć Jedynkę
19:50 Polska w Unii Europejskiej
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda
21:20 Miej oczy szeroko otwarte; SARS.
22:15 Jedynka w Europie
22:25 Teatr Telewizji; Autostrada
23:45 40 KFPP - Opole 2003
00:25 EURO to MANIA
00:40 Monitor Wiadomości
00:55 Kurs dnia
01:00 Rozmowy na nowy wiek
01:30 W poszukiwaniu Pacanowa
02:10 Trochę kultury

TVP 2

08:05 Studio urody
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 Na dobre i na złe; serial
09:50 Pytanie na śniadanie
11:20 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza
11:50 Święta wojna; serial
12:15 Wielkie romanse dwudziestego wieku
12:45 Sukces; serial
13:10 Zawody Jeździeckie
13:35 Ikona zwiastowania
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:40 Kraj się śmieje
15:35 To twoja droga
16:05 Zielona szkoła
17:00 Panorama
17:22 Pogoda
17:30 Powtórka z życia
17:50 Referendum 2003
18:55 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Pogoda
20:00 Film dla niesłyszących
21:00 Śpiewające Fortepiany
22:00 Kochaj mnie; telenowela
22:25 997-magazyn kryminalny
23:00 Panorama
23:20 Sport-telegram
23:28 Pogoda
23:40 Kamienne tablice; melodramat
01:55 Tajemnica Joanny

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Klan; telenowela
09:45 Eurotel
10:00 Dixie
10:10 Bajeczki Jedyneczki
10:20 Kuchnia wróżki
10:35 Moje życie pod psem; serial
11:00 Panorama
11:05 Ścieżki z raju
11:25 Czym jest ...
11:45 Parnas Literacki
12:00 Panorama
12:05 Janosik; serial
12:45 Film animowany
13:00 Wiadomości
13:10 Biografie
14:15 Chłopi; serial
15:00 Ojczyzna-polszczyzna
15:20 Kochaj mnie; serial
15:40 Z kapitańskiego salonu
16:00 Wiadomości
16:10 „Bal w operze"
17:00 Klan; telenowela
17:25 Co Pani na to?
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Bajeczki Jedyneczki
18:50 Kuchnia wróżki
19:05 Moje życie pod psem
19:30 Rozmowy na nowy wiek
20:00 Europa Jana Pawła II
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda
21:10 Klan; telenowela
21:35 Chłopi; serial
22:30 Sportowy tydzień
23:00 Kochaj mnie; serial
23:25 Sprawa dla reportera
00:00 Panorama
00:20 Sport-telegram
00:23 Prognoza pogody
00:25 Co Pani na to?
00:50 Pegaz
01:20 Monitor Wiadomości
01:35 Kurs dnia
01:40 997-magazyn kryminalny
02:15 Kasztaniaki
02:30 Wiadomości
02:57 Sport
03:02 Pogoda
03:10 Klan; telenowela
03:35 Chłopi; serial
04:25 Sportowy tydzień
04:55 Sprawa dla reportera
05:25 Kochaj mnie; serial
05:50 Europa Jana Pawła II
06:05 997-magazyn kryminalny
06:35 Monitor Wiadomości
06:50 Kurs dnia

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Beyblade
08:25 Interwencja
08:55 Szkoła przetrwania - serial
09:55 9 niezwykłych tygodni
10:45 Zerwane więzi
11:45 Rosyjska ruletka
12:45 Amor Latino – serial
13:45 Luz Maria – serial
14:45 Twój lekarz
15:00 Wystarczy chcieć
15:15 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
15:45 Beyblade
16:10 13. posterunek - serial kom. Polska
16:45 Informacje
17:10 Samo życie - serial
18:15 Życiowa szansa
19:10 Interwencja
19:45 Informacje
20:10 Prognoza pogody
20:15 Rosyjska ruletka
21 15 9 niezwykłych tygodni
22:10 Samo życie – serial
22:30 Studio Lotto
22:55 Pociąg z forsą - film sensacyjny
01:05 Biznes informacje
01:25 Prognoza pogody
01:30 Graffiti
01:45 Bumerang
02:15 Kuba Wojewódzki
03:20 Aquaz Superchat

Białystok

07:30 Człowiek i przyroda
08:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:45 Obiektyw
09:00 Wierzę, wątpię, szukam
09:30 Kurier
09:40 Prognoza pogody
09:45 Gość dnia
10:00 Święta i uroczystości na świecie
10:30 Kurier
10:40 Prognoza pogody
10:45 Spółka rodzinna - serial
11:15 Wojenne dni Warszawy
11:30 Kurier Polska
11:40 Prognoza pogody
11:45 Sprawa na dziś – telenowela
12:15 Gość dnia
12:30 Kurier Polska
12:40 Prognoza pogody
12:45 Młodzież kontra
13:30 Kurier Polska
13:35 Czas pogodnych bogów – serial
14:30 Kurier
14:45 Prognoza pogody
14:50 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:30 Kurier
15:40 Prognoza pogody
15:45 WuWuA - program muzyczny
16:00 Lizzie McGuire - serial
16:30 Kurier Polska
16:40 Prognoza pogody
17:15 Obiektyw - flesz
17:20 Gość dnia
17:30 Kurier
17:40 Prognoza pogody
17:45 Rozmowa dnia
18:00 Przegląd gospodarczy
18:30 Kurier
18:45 Prognoza pogody
18:50 Telemagazyn
19:00 Obiektyw
19:25 Kartka z kalendarza
19:30 Kurier
19:40 Prognoza pogody
19:45 Przedmioty i my
20:00 Referendum 2003
20:20 Gość dnia
20:30 Kurier
20:35 Sport
20:45 Rozmowa dnia
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:50 Echa dnia
22:15 Eurotel
22:30 Kurier
22:45 Obiektyw
23:00 Prezentacje
23:15 To jest temat
23:30 Kurier
23:45 Kurier sportowy
00:05 Naga dusza - dramat
01:30 W stronę snu - film fantastyczny

Wtorek

3 czerwca

1 БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 „Поворот ключа". Сериал (Россия).
09.00 Новости.
09.10 „72 часа". Сериал
10.05 Існасць. Духовная программа.
10.30 „Пары и дуэты". Док. сериал
10.55 Из достоверных источников.
11.10 „Королева сердец". Сериал
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.05 Социальная драма режиссера В.Никифорова „Сын председателя".
14.30 Добрый день, Беларусь!
15.00 Новости.
15.15 „Вокруг шпионы". Анимационный сериал
15.40 К 30-летию белорусской анимации. „Кому черт детей колышет", „Лиса, медведь и мужик". Мультфильмы
16.00 Приключенческий фильм по мотивам повести А.Рыбакова „Кортик". 1-я серия.
17.10 „72 часа". Сериал
18.00 Новости.
18.20 Хоккей. Кубок Стенли. Финал. Трансляция из США.
20.50 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Новости
21.55 „Королева сердец". Сериал
22.50 Зона Х.
23.00 Новости.
23.15 Конный спорт. Международные соревнования по трехборью.
00.05 Ночной эфир.

ОНТ

08.00 Наши новости.
08.05 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Наши новости.
09.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал.
09.50 Многосерийный фильм „По ту сторону волков". Россия, 2002 год.
10.45 „Фабрика звезд-2".
11.15 Дисней-клуб: „Ллойд в космосе" до 11.40.
* * *
16.00 Многосерийный фильм „Досье детектива Дубровского".
16.55 „Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.10 Док. сериал „Спецназ". „Бронепоезд ХХ1 века".
19.00 „Земля любви, земля надежды". Сериал.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.00 „Не только о футболе". Спортивное обозрение.
21.25 „Кто хочет стать миллионером?" с Максимом Галкиным. Специальный выпуск.
22.30 Многосерийный фильм „По ту сторону волков". Россия, 2002 год.
23.35 Наши новости.
23.50 „Фабрика звезд-2".
00.10 „На футболе" с Виктором Гусевым до 00.40.

РТР

07.45 Телесериал „Главные роли".
08.40 Телесериал „Госпожа Победа".
09.40 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал
18.50 Вести. Дежурная часть.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести.-Москва.
19.50 „Спокойной ночи, малыши!".
19.55 Русская серия. Премьера. Мария Миронова, Марина Александрова, Екатерина Васильева, Лариса Удовиченко, Игорь Ливанов, Тигран Кеосаян и Игорь Верник в телесериале „Главные роли".
20.55 Премьера. Сергей Селин, Александр Строев, Георгий Штиль и Юлия Левакова в телесериале „Госпожа Победа".
22.00 Ток-шоу „Вести.+".
22.30 Вести.-Спорт.
22.40 Вечерний сеанс. Клэр Дэйнс, Лена Олин и Гэбриел Бирн в мелодраме „Польская красавица"

НТВ

09.00 „Сегодня утром".
09.20 Погода на завтра.
09.25 „Преступление в стиле „Модерн". Первое заказное".
10.10 Клара Лучко в программе Павла Лобкова „Растительная жизнь".
11.00 „Сегодня" с Ольгой Беловой.
14.35 „Ошибки молодости". Ток-шоу „Принцип домино".
16.00 „Сегодня" с Ольгой Беловой.
16.30 Сериал „Скорая помощь" /США/.
17.25 Документальная драма „Преступление и наказание".
18.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 Приключенческий сериал „Сокровища мертвых", 4 серия.
19.45 Сериал „Дальнобойщики. Химия и жизнь", 2 серия.
21.00 „Страна и мир". Главные события дня.
21.40 Модный сериал „Секс в большом городе" /США/.
22.25 „Живой Пушкин". Программа Л. Парфенова. Часть вторая.
23.15 „Сегодня".

Телевидение Гродно

6.30 „Утро в мажоре"
9.00 „Снайпер". Художественный фильм.
10.35 „Мальчик с пальчик". Фильм.
11.30 „Губерния". Информационно-аналитическая программа.
12.00 Перерыв
17.00 „Тристан и Изольда - забытое предание". Анимационный сериал.
17.55 Фильмы братьев Люмьер.
18.00 Поздравительная открытка
18.30 „Крис Колорадо". Анимационный фильм.
19.00 Символ веры.
19.30 Новости
19.40 Подробности
19.50 „Губерния". Информационно-аналитическая программа.
20.20 „Числобук"
20.40 Поздравляем...
21.00 Рубикон
21.25 Московские каникулы
21.45 Новости
22.00 „Власть огня". Художественный фильм. США. 2002 г.
Режиссёр: Роб Бауман
В ролях: Метью Мак Конехи, Кристиан Бейл
Лондон в наши дни. Мать двенадцатилетнего Куина случайно пробуждает гигантского огнедышащего дракона от многовекового сна. Двадцать лет спустя большая часть планеты находится под властью чудовища и его потомков. Драконы очень умны, им не нравится делить с кем-либо планету. Будучи начальником пожарной охраны, Куинн несет отвественность за ту маленькую групку людей, которымудалось выжить. Ведь в то время, когда все небо залито огнем, пожарник - самый главный человек на земле.

TVP 1

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:30 Przygody Tin-Tina
09:50 Jedyneczka
10:20 Bajeczki Jedyneczki
10:30 Super Rupert; serial
11:00 Nieustraszony; serial
11:45 ZUS radzi
11:55 Szansa na życie
12:10 Dom pełen zwierząt
12:30 Kleszcze. Prawdziwe wampiry
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 W drodze do Unii
13:45 Klan; telenowela
14:10 Lokatorzy; serial
14:40 Wykrywacz kłamstw
15:10 Książki na wiosnę
15:15 Rewizja nadzwyczajna
15:45 Wiadomości
16:00 Referendum 2003
17:05 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
17:55 Polak = Europejczyk
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Klan; telenowela
19:10 Forum
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda
21:20 Lot ku śmierci; thriller
22:55 Jedynka w Europie
23:00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie
23:35 Czas na dokument
00:00 EURO to MANIA
00:10 Monitor Wiadomości
00:30 Plus minus
01:00 Sprawy ostateczne; czarna komedia

TVP 2

08:05 Studio program
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 Na dobre i na złe; serial
09:55 Pytanie na śniadanie
11:25 Tata Show
12:10 Po prostu żyć
12:30 Zielona karta
13:00 Sukces; serial
13:30 Kochaj mnie; telenowela
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:40 Europa da się lubić..
15:40 Euro-Quiz
16:05 Klinika Berlin Centrum; serial
17:00 Panorama
17:19 Pogoda
17:25 Złotopolscy; telenowela
17:50 Referendum 2003
18:55 Program lokalny
19:30 Panorama
19:56 Pogoda
20:00 Jeden z dziesięciu
20:35 Ogród sztuk
21:10 M jak miłość; serial
22:00 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:45 Chłop Europie nie przepuści
23:00 Panorama
23:35 Kolacja; komedia
01:45 Wieczór artystyczny; .
02:35 Bernie; czarna komedia
03:55 Największe przeboje Gali Lata z Radiem
04:55 Miss Universe 2003

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:15 Woronicza 17
09:25 Klan; telenowela
09:45 Eurotel
10:00 Dixie
10:10 Budzik
10:30 Słoneczna włócznia; serial
11:00 Panorama
11:05 Spotkania z literaturą
11:35 To twoja droga
12:00 Panorama
12:05 Ze sztuką na ty
12:30 Koncerty w Pałacu Poznańskich w Łodzi
13:00 Wiadomości
13:10 Referendum 2003
14:00 Plebania; serial
14:30 Sportowy tydzień
15:00 Pamiętaj o mnie...
15:25 Aniołki; telenowela
16:00 Wiadomości
16:10 Bezludna wyspa
17:00 Klan; telenowela
17:25 Smak Europy
17:35 Folkogranie
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Słoneczna włócznia; serial
19:10 Referendum 2003
20:00 Wieści polonijne
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda
21:10 Klan; telenowela
21:35 Plebania; serial
22:00 Wideoteka Dorosłego Człowieka
22:45 Aniołki; telenowela
23:10 Ze sztuką na ty
23:40 Trochę kultury
00:00 Panorama
00:20 Sport-telegram
00:24 Prognoza pogody
00:30 Forum
01:20 Monitor Wiadomości
01:40 Plus minus
02:15 Zaczarowany ołówek
02:30 Wiadomości
02:57 Sport
03:01 Pogoda
03:10 Klan; telenowela
03:35 Wieści polonijne
03:50 Plebania; serial
04:15 Wideoteka Dorosłego Człowieka
04:55 Aniołki; telenowela
05:25 Referendum 2003
06:15 Plus minus
06:45 Monitor Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Beyblade
08:25 Interwencja
08:55 Słoneczny patrol - serial
09:55 9 niezwykłych tygodni
10:45 JAG - Wojskowe Biuro Śl - serial
11:40 Rosyjska ruletka
12:40 Amor Latino - serial
13:40 Luz Maria - serial
14:45 Adam i Ewa - serial
15:45 Pokemon
16:10 13. posterunek - serial
16:45 Informacje
17:10 Samo życie - serial
18:15 Życiowa szansa
19:10 Drogówka
19:45 Informacje
19:50 Sport
20:10 Prognoza pogody
20:15 Awantura o kasę
21:15 13 posterunek - serial
22:00 Samo życie - serial
22:45 Komora - dramat
01:05 Informacje i biznes
01:25 Prognoza pogody
01:30 Graffiti
01:45 45 Fitzcarraldo - dramat
04:30 Aquaz Superchat

Białystok

07:25 Jabłko Newtona
07:55 Echa dnia–
08:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektyw
09:00 Reportaż
09:30 Kurier
09:40 Prognoza pogody
09:45 Gość dnia
10:00 Życie obok nas
10:30 Kurier
10:45 Kawalerki - serial
11:15 Wojenne dni Warszawy
11:30 Kurier
11:40 Prognoza pogody
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:30 Kurier
12:40 Prognoza pogody
12:45 Z Wałęsą na rybach
13:00 Telemotorsport
13:30 Kurier Polska
13:35 Malowanie obrazów - to proste
14:30 Kurier
14:45 Prognoza pogody
14:50 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:30 Kurier
15:40 Prognoza pogody
15:45 Leśne zmiany - reportaż
16:00 Lizzie McGuire - serial
16:30 Kurier
16:40 Prognoza pogody
17:15 Obiektyw - flesz
17:20 Gość dnia
17:30 Kurier
17:40 Prognoza pogody
17:45 Rozmowa dnia
18:00 Wokół CIRCOM-u - reportaż
18:30 Kurier
18:45 Prognoza pogody
18:50 Panorama łomżyńska
19:00 Obiektyw
19:25 Kartka z kalendarza
19:30 Kurier
19:40 Prognoza pogody
20:00 Referendum 2003
20:20 Gość dnia
20:30 Kurier sportowy
20:45 Rozmowa dnia
21:05 Telekurier
21:30 Kurier
21:50 Echa dnia
22:15 Eurotel
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Obiektyw
23:00 Panorama łomżyńska
23:15 Patrol Trójki
23:30 Kurier
00:05 Konstruktor bomby atomowej Saddama
00:50 Umarłem, aby żyć - film wojenny

Środa

4 czerwca

1 БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 Новости.
08.10 „Твори добро". Док. фильм (ТО „Телефильм").
09.00 Новости.
09.10 „72 часа". Сериал
10.05 „Пой, душа!" Фольклорные коллективы Минского района.
10.30 Здоровье. Тележурнал.
10.55 Соло для дебютанта. Андрей Карелин (драматург).
11.10 „Королева сердец". Сериал
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.05 Военная киноповесть режиссера В.Никифорова „Зимородок".
14.20 Добрый день, Беларусь!
14.45 „Москва - Минск".
15.00 Новости.
15.15 „Вокруг шпионы". Анимационный сериал
15.40 К 30-летию белорусской анимации. „Реактивный поросенок". Мультфильм
15.55 Приключенческий фильм „Кортик" 2-я серия.
17.10 „72 часа". Сериал
18.00 Новости.
18.15 „Поворот ключа". Сериал (Россия).
19.05 Боевик „Проект „Альфа"
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Новости
21.55 „Королева сердец". Сериал
22.50 Зона Х.
23.00 Новости.
23.15 Ночной эфир.

ОНТ

08.00 Наши новости.
08.05 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Наши новости.
09.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал.
09.50 „Не только о футболе". Спортивное обозрение.
10.10 Многосерийный фильм „По ту сторону волков".
11.05 „Фабрика звезд-2".
11.35 Дисней-клуб: „Ллойд в космосе" до 12.00.
* * *
16.00 Многосерийный фильм „Досье детектива Дубровского".
16.55 „Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.10 „Белорусы в Африке. Ралли по Сахаре". Часть 3-я.
18.35 Смехопанорама Евгения Петросяна.
19.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.00 „Слабое звено" с Марией Киселевой.
22.05 Многосерийный фильм „По ту сторону волков".
23.10 Наши новости.
23.25 „Фабрика звезд-2".
23.45 Премьера. Док. фильм „Особенности национального футбола".

РТР

07.45 Телесериал „Главные роли".
08.40 Телесериал „Госпожа Победа".
09.40 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал
18.50 Вести. Дежурная часть.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести.-Москва.
19.50 „Спокойной ночи, малыши!".
19.55 Русская серия. Премьера. Телесериал „Главные роли".
20.55 Премьера. Телесериал „Госпожа Победа".
22.00 Ток-шоу „Вести.+".
22.30 Вести.-Спорт.
22.40 Премьера. Фильм Владимира Наумова „Часы без стрелок".

НТВ

09.00 „Сегодня утром".
09.25 Документальная драма „Преступление и наказание".
10.00 „Кулинарный поединок. Петербург - Самара".
11.00 „Сегодня" с Ольгой Беловой.
14.35 „Как бороться с хулиганством?". Ток-шоу „Принцип домино".
16.00 „Сегодня" с Ольгой Беловой.
16.30 Сериал „Скорая помощь" /США/.
17.25 „Чистосердечное признание".
18.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 Приключенческий сериал „Сокровища мертвых", 5 серия.
19.45 Сериал „Дальнобойщики. Экспедитор", 3 серия.
21.00 „Страна и мир". Главные события дня.
21.40 Модный сериал „Секс в большом городе" /США/.
22.20 „Живой Пушкин". Программа Л. Парфенова. Часть третья.
23.10 „Сегодня".

Телевидение Гродно

6.30 „Утро в мажоре".

9.00 „Власть огня". Художественный фильм.
10.40 Рубикон.
11.00 „Лесничевка Котофея".
11.30 „Губерния". Информационно-аналитическая программа.
12.00 Перерыв.
17.00 „Тристан и Изольда - забытое предание". Анимационный сериал.
17.55 Фильмы братьев Люмьер.
18.00 Поздравительная открытка
18.30 „Крис Колорадо". Анимационный фильм.
19.00 Мультфильм
19.10 „Неруш". Экологическая программа.
19.30 Новости.
19.40 Подробности.
19.50 „Губерния". Информационно-аналитическая программа
20.20 Числобук
20.40 Поздравляем...
21.00 „Бюро находок"
21.20 Мультфильм
21.45 Новости.
22.00 „Безумие любви". Художественный фильм. Испания. 2001 г. Режиссер: Висенте Аранда В ролях: Пилар Лопес де Айала, Эллой Азорин
Умерла королева Испании Изабелла. Согласно завещанию, корона перешла ее 25-летней дочери Хуане. Чтобы править страной от имени Хуаны, ее супруг Филипп решает добиться официального признания королевы невменяемой. Любовь и отчаяние действительно приводят Хуану на грань помешательства: ее уже не называют иначе, как Ла Локка-Сумасшедшая.

TVP 1

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:30 Przygody Misia Colargola
09:55 Jedyneczka
10:20 Bajeczki Jedyneczki
10:30 Eckhart - mysz o wielkim sercu
11:00 Nieustraszony
11:50 Kiosk przy Wspólnej
12:00 360 stopni dookoła ciała
12:30 Umrzeć za fuhrera; film dokumentalny
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Samo życie; reportaż
13:40 Klan; telenowela
14:05 Siódme niebo
14:50 Plus minus
15:20 Rap na drodze; .
15:45 Wiadomości
16:00 Referendum 2003
17:05 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
17:50 Polak = Europejczyk
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:45 Klan; telenowela
19:15 Obraz niekontrolowany
19:40 Książki na wiosnę
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda
21:20 Spytajcie moje dzieci; dramat
22:55 Za pięć dwunasta
23:30 Kronika kryminalna Jedynki
00:00 Monitor Wiadomości
00:20 Kurs dnia
00:25 Czas na...kontrowersyjny dokument
01:15 Zgubna namiętność; dramat

TVP 2

08:05 Studio urody
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 Na dobre i na złe; serial
09:50 Pytanie na śniadanie
11:25 Chłop Europie nie przepuści
11:30 Magazyn Ekspresu Reporterów
12:15 Kulisy morskiego świata
12:45 Sukces; serial
13:10 Wideoteka Dorosłego Człowieka
13:45 Instrukcja obsługi SAPARD
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:40 Europejska biesiada
15:40 Euro-Quiz
16:05 Klinika Berlin Centrum
17:00 Panorama
17:18 Pogoda
17:25 Złotopolscy; telenowela TVP
17:50 Referendum 2003
18:55 Program lokalny
19:30 Panorama
19:56 Pogoda
20:05 Jeden z dziesięciu
20:35 Camerat
21:10 M jak miłość; serial
22:00 Linia specjalna
22:45 Przystanek praca
23:00 Panorama
23:20 Sport-telegram
23:28 Pogoda
23:40 Droga przez piekło; dramat
01:40 W obronie prawa; serial

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Klan; telenowela
09:45 Eurotel
10:00 Dixie
10:10 Niezwykłe muzea
10:30 Zima w Wiklinowej Zatoce
11:00 Panorama
11:05 Plus minus
11:35 Bomba w górę, bomba w dół
12:00 Panorama
12:05 Forum
12:50 Film animowany
13:00 Wiadomości
13:10 Referendum 2003
14:00 Wieści polonijne
14:15 Podróż do Arabii; film fab.
15:45 Miasta miasteczka
16:00 Wiadomości
16:10 Wieczór z Jagielskim
16:45 Forum Polonijne
17:00 Klan; telenowela
17:25 Rewizja nadzwyczajna
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Zima w Wiklinowej Zatoce
19:10 Referendum 2003
20:05 Bajeczki Jedyneczki
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda
21:10 Klan; telenowela
21:35 Polska karta
22:05 Podróż do Arabii; film fab.
23:40 Forum Polonijne
00:00 Panorama
00:20 Sport-telegram
00:23 Prognoza pogody
00:30 Linia specjalna
01:20 Monitor Wiadomości
01:35 Kurs dnia
01:40 Magazyn olimpijski
02:15 Opowiadania Muminków
02:30 Wiadomości
02:57 Sport
03:01 Pogoda
03:10 Klan; telenowela
03:35 Polska karta
04:05 Podróż do Arabii; film fab
05:35 Referendum 2003
06:37 Monitor Wiadomości
06:50 Kurs dnia

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Pokémon
08:25 Drogówka
08:55 Pod niebem Afryki
09:55 9 niezwykłych tygodni
10:45 Samo życie – serial
11:45 Awantura o kasę
12:40 Amor Latino - serial
13:40 Luz Maria - serial
14:40 Adam i Ewa - serial
15:40 Tajemniczy rycerze
16:05 Świat według Kiepskich – serial
16:45 Informacje
17:10 Samo życie - serial
18:15 Życiowa szansa
19:10 Interwencja
19:45 Informacje
19:50 Sport
20:10 Prognoza pogody
20:05 Rosyjska ruletka
21:10 13 posterunek - serial
21:55 Samo życie – serial
22:30 Studio Lotto
22:45 Fletch - komedia
00:40 Biznes informacje
01:00 Prognoza pogody
01:05 Graffiti
01:20 Naga spluwa 97 i 10/12 - komedia
03:05 Aquaz Superchat

Białystok

07:25 Jabłko Newtona
07:55 Echa dnia
08:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektyw
09:00 Psychiatria bez lęku
09:30 Kurier
09:40 Prognoza pogody
09:45 Gość dnia
10:00 Narkotykowy szlak
10:30 Kurier
10:45 Spółka rodzinna - serial
11:20 Wojenne dni Warszawy
11:30 Kurier
11:40 Prognoza pogody
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:30 Kurier
12:40 Prognoza pogody
12:45 Gala piosenki
13:15 To jest temat
13:30 Kurier Polska
13:35 Piero della Francesca
14:30 Kurier
14:45 Prognoza pogody
14:50 Agrobiznes
15:00 Teleplotki
15:30 Kurier
15:35 Transmisja obrad Sejmu
15:40 Prognoza pogody
16:00 Lizzie McGuire - serial
16:30 Kurier
16:40 Prognoza pogody
17:15 Obiektyw - flesz
17:20 Gość dnia
17:30 Kurier
17:40 Prognoza pogody
17:45 Rozmowa dnia
18:00 Telemagazyn
18:30 Kurier Polska
18:45 Prognoza pogody
18:50 Do szczęścia inaczej
19:00 Obiektyw
19:25 Kartka z kalendarza
19:30 Kurier kulturalny
19:40 Prognoza pogody
19:45 Kto jest kim na Podlasiu
19:55 Pogotowie Trójki
20:00 Telemagazyn
20:10 Dni muzyki cerkiewnej
20:30 Kurier Polska
20:35 Informacje sportowe
20:40 Prognoza pogody
20:45 Rozmowa dnia
21:05 Telekurier
21:30 Kurier
21:45 Studio pogoda
21:50 Echa dnia
22:30 Kurier
22:45 Studio pogoda
22:50 Echa dnia
22:15 Eurotel
22:30 Kurier gospodarczy
22:40 Prognoza pogody
22:45 Obiektyw
23:00 Do szczęścia inaczej
23:15 To jest temat
22:30 Kurier
22:45 Kurier sportowy
00:00 Studio pogoda
00:10 Kocham was - film obyczajowy

Czwartek 5 czerwca

1 БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 „Поворот ключа". Сериал (Россия).
08.45 Поздравление министра образования Республики Беларусь П.И.Бригадина в связи с окончанием школьных занятий и началом выпускных экзаменов.
08.50 Выпускной экзамен по математике за курс средней школы в общеобразовательных и специальных заведениях.
09.00 Новости.
09.10 „72 часа". Сериал
10.05 Святыни Беларуси. „Крест Ефросинии Полоцкой".
10.30 Судьба человека. „Аркадий Корбут".
10.55 Музеум. „Жирандоль П.Багрима".
11.10 „Королева сердец". Сериал
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.05 Драма режиссера В.Никифорова „Рейнджер из атомной зоны".
14.35 Добрый день, Беларусь!
14.50 Слово Митрополита Филарета на праздник Вознесение Господне.
15.00 Новости.
15.15 „Вокруг шпионы". Анимационный сериал
15.40 К 30-летию белорусской анимации. „Святочные рассказы", „Девочка со спичками". Мультфильмы
16.00 Приключенческий фильм „Кортик" Заключительная серия.
17.10 „72 часа". Сериал
18.00 Новости.
18.15 „Поворот ключа". Сериал (Россия). Заключительная серия.
19.05 Романтическая мелодрама „Сад"
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Новости
21.55 „Королева сердец". Сериал
22.50 Зона Х.
23.00 Новости.
23.15 Ночной эфир.

ОНТ

08.00 Наши новости.
08.05 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Наши новости.
09.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал.
09.50 Многосерийный фильм „По ту сторону волков". Россия, 2002 год.
10.45 „Фабрика звезд-2".
11.15 Дисней-клуб: „Базз и его команда" до 11.40.

* * *

16.00 Многосерийный фильм „Досье детектива Дубровского".
16.55 „Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.10 „Шутка за шуткой". Юмористическая программа.
18.40 ОНТ представляет. Документальный детектив „Без срока давности". „В поисках затерянного монгольфьера".
19.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.00 „Основной инстинкт". Ток-шоу Светланы Сорокиной.
22.05 Многосерийный фильм „По ту сторону волков". Россия, 2002 год. (Заключительная серия).
23.10 Наши новости.
23.25 „Фабрика звезд-2".
23.45 Мистический триллер „Черепа". США, 2000 год до 01.30.

РТР

07.45Телесериал „Главные роли". Телесериале „Госпожа Победа".
09.40 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
17.50 „Комиссар Рекс". Телесериал
18.50 Вести. Дежурная часть.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести.-Москва.
19.50 „Спокойной ночи, малыши!".
19.55 Русская серия. Премьера. Телесериал „Главные роли".
20.55 Премьера. Сергей Селин, Александр Строев, Георгий Штиль и Юлия Левакова в телесериале „Госпожа Победа".
22.00 Вести.
22.15 Церемония вручения 1-ой национальной спортивной премии „Слава".

НТВ

09.00 „Сегодня утром".
09.25 „Чистосердечное признание".
10.00 „Квартирный вопрос. Музыкальная гостиная".
11.00 „Сегодня" с Ольгой Беловой.
14.35 „Мы и наше биополе". Ток-шоу „Принцип домино".
16.00 „Сегодня" с Ольгой Беловой.
16.30 Сериал „Скорая помощь"/США/.
17.25 „Очная ставка". Последнее свидание.
18.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 Приключенческий сериал „Сокровища мертвых", 6 серия, заключительная.
19.45 Сериал „Дальнобойщики. Кино", 4 серия.
21.00 „Страна и мир". Главные события дня.
21.40 Модный сериал „Секс в большом городе" /США/.
22.25 „Живой Пушкин". Программа Л. Парфенова. Часть четвертая.
23.10 „Сегодня".

Телевидение Гродно

6.30 „Утро в мажоре".
9.00 „Маска Зорро". Художественный фильм.
11.10 Неруш. Экологическая программа.
11.30 „Губерния". Информационно-аналитическая программа.
12.00 Перерыв
17.00 „Китайский шёлковый путь". Документальный сериал.
17.55 Фильмы братьев Люмьер.
18.00 Поздравительная открытка
18.30 „Крис Колорадо". Анимационный фильм.
19.30 Новости.
19.40 Подробности.
19.50 „Губерния". Информационно-аналитическая программа.
20.20 „Числобук".
20.40 Поздравляем...
21.00 „Бюро находок"
21.20 Нас объединяет Беларусь.
21.45 Новости
22.00 „Бланш". Художественный фильм. Приключенческая комедия, Италия. В ролях: Жерар Депардье, Кароль Буке

С подачи кардинала Мазарини махинации, ухищрения, убийтсва стали нормой жизни. По приказу кардинала дворянская семья Перонн была полностью истреблена за то, что посмела выступить против существующего порядка. Никто не знает, что малышка Бланш все видела и ей чудом удалось спастись.
Уцелеть ей помог одни раскаявшийся наемник...

TVP 1

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:30 Podróże z Aleksandrem i Emilią
09:55 Budzik
10:20 Traktorek
11:05 Nic nie wiem, ale powiem wszystko; komedia
12:30 Technika szpiegowska
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Horyzonty
13:45 Klan; telenowela
14:10 Kundle i reszta
14:35 Wszyscy kochają Raymonda; serial
15:05 Obserwator wojskowy
15:25 Ludzie wśród ludzi
15:45 Wiadomości
16:00 Referendum 2003
17:05 Rower Błażeja
17:30 Moda na sukces; serial
17:55 Polak = Europejczyk
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Plebania; serial
19:10 Na żywo
19:45 program publicystyczny
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda
21:20 Agentka o stu twarzach; serial
22:05 Studio Otwarte
01:00 Monitor Wiadomości
01:15 Kurs dnia
01:20 Pegaz
01:50 Powrót do Bostonu; dramat

TVP 2

08:05 Studio urody
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 Na dobre i na złe; serial
09:50 Pytanie na śniadanie
11:25 Podróże w czasie i przestrzeni
12:20 Delegacja; serial
12:50 Sukces; serial
13:25 Animals
13:45 Instrukcja obsługi SAPARD
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:40 Europejska biesiada weselna
15:40 Strefa otwarta
16:05 Klinika Berlin Centrum
17:00 Panorama
17:23 Pogoda
17:30 Powtórka z życia
17:50 Referendum 2003
18:55 Program lokalny
19:30 Panorama
19:56 Pogoda
20:00 Jeden z dziesięciu
21:00 Miss Universe 2003
23:00 Panorama
23:40 Kobieta potrzebna od zaraz; film obyczajowy
01:25 film dokumentalny
01:55 Album Chopinowski

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Złotopolscy; telenowela
09:50 Eurotel; magazyn
10:00 Dixie
10:10 Do góry nogami
10:35 Niebezpieczna Zatoka
11:00 Panorama
11:05 360 stopni dookoła ciała
11:20 Poetycki oddech
11:25 Asertywność
11:45 Parnas Literacki
12:00 Panorama
12:05 Linia specjalna
12:45 Film animowany
13:00 Wiadomości
13:10 Polska karta
13:40 Magazyn olimpijski
14:10 Teatr Telewizji; W każdą pierwszą niedzielę
15:00 Koncert Galowy
16:00 Wiadomości
16:10 30 ton!
16:35 Podróże kulinarne
17:00 Złotopolscy; telenowela
17:25 Raj
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Niebezpieczna Zatoka
19:05 Gościniec
19:35 Forum Polonijne
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:05 Pogoda
21:10 Złotopolscy; telenowela
21:35 Żeglarski Tydzień Polonii
22:05 Studio Otwarte
01:00 Teatr Telewizji
01:50 Gościniec
02:20 Wyprawa profesora Gąbki
02:30 Monitor Wiadomości
02:40 Żeglarski Tydzień Polonii
03:10 Złotopolscy; telenowela
03:35 Forum Polonijne
04:15 Juliusz Słowacki
05:00 Krzysztof Jabłoński
05:40 Teatr Telewizji; W każdą pierwszą niedzielę
06:30 reportaż

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Tajemniczy rycerze - serial
08:25 Interwencja - cykl reportaży
08:55 Roswell: w kręgu tajemnic – serial
09:55 9 niezwykłych tygodni
10:45 V.I.P. – serial
11:45 Rosyjska ruletka
12:45 Amor Latino – telenowela
13:45 Luz Maria – serial
14:45 Adam i Ewa – serial
15:45 Dzielne żółwie
16:15 Rodzina zastępcza - serial
16:45 Informacje
17:10 Samo życie - serial
18:15 Życiowa szansa
19:10 Drogówka
19:45 Informacje
20:10 Prognoza pogody
20:15 Awantura o kasę
21:15 Uwaga hotel
22:00 Samo życie - serial
22:45 Ostry dyżur – serial
23:45 Z Archiwum X – serial
00:45 Biznes informacje
01:05 Prognoza pogody
01:10 Graffiti - program publicystyczny
01:25 Pamiętnik Czerwonego Pantofelka – serial
02:30 Aquaz Superchat

Białystok

07:25 Jabłko Newtona
07:55 Echa dnia
08:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektyw
09:00 W poszukiwaniu francuskich przysmaków
09:30 Kurier
09:40 Prognoza pogody
09:45 Gość dnia
10:00 Samochody, moja miłość
10:30 Kurier
10:45 Spółka rodzinna - serial
11:20 Wojenne dni Warszawy
11:30 Kurier
11:40 Prognoza pogody
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:30 Kurier
12:40 Prognoza pogody
12:45 Z Wałęsą na rybach
13:30 Kurier Polska
13:35 Czas pogodnych bogów – serial
14:30 Kurier
14:45 Prognoza pogody
14:50 Agrobiznes
15:00 Zaproszenie
15:30 Kurier
15:40 Prognoza pogody
15:45 WuWuA - program muzyczny
16:00 Lizzie McGuire - serial
16:30 Kurier
16:40 Prognoza pogody
17:15 Obiektyw - flesz
17:20 Gość dnia
17:30 Kurier
17:45 Rozmowa dnia
18:00 Zaproszenie
18:30 Kurier
18:35 Telemagazyn
19:00 Obiektyw
19:25 Kartka z kalendarza
19:30 Kurier
19:35 Prognoza pogody
19:30 Kurier
20:35 Kurier sportowy
21:05 Telekurier
20:40 Prognoza pogody
20:45 Rozmowa dnia
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:45 Prognoza pogody
21:50 Obiektyw - flesz
22:15 Gość dnia
22:30 Kurier gospodarczy
22:40 Pogoda
23:00 Kinoman – magazyn
23:40 Kurier
23:50 Sport
23:55 Studio pogoda
00:00 Studio pogoda
00:10 Nickelodeon – komedia

Piątek 6 czerwca

1 БТ

06.00 Новости.
06.10 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.00 „Поворот ключа". Сериал (Россия). Заключительная серия.
08.50 Выпускной экзамен по белорусскому и русскому языкам за курс базовой школы в общеобразовательных и специальных заведениях.
09.00 Новости.
09.10 „72 часа". Сериал
10.00 Сад мечты. Передача для дачников.
10.30 „На перекрёстках Европы". Национальный телефестиваль песни.
10.55 Путешествие дилетанта. „Жупраны. Край зубров".
11.10 „Королева сердец". Сериал
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.05 Фильм режиссера В.Никифорова по мотивам повести А.С.Пушкина „Благородный разбойник Владимир Дубровский"
14.45 Добрый день, Беларусь!
15.00 Новости.
15.15 „Вокруг шпионы". Анимационный сериал
15.40 Приключенческий фильм „Бронзовая птица" 1-я серия.
16.45 „72 часа". Сериал
17.35 Новости.
17.55 Футбол. Чемпионат Европы. Молодежные команды. Отборочный матч. Беларусь - Голландия. Прямая трансляция из Борисова.
20.05 Третий тайм.
20.20 Всемирная коллекция короткометражных фильмов. „Свой метод".
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Новости
21.55 „Королева сердец". Сериал
22.50 Зона Х.
23.00 Новости.
23.15 „Соло для саксофона". Концерт Александра Серова.
00.10 С.Юрский, В.Винокур, А.Джигарханян в комедии „Пистолет с глушителем"

ОНТ

08.00 Наши новости.
08.05 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Наши новости.
09.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал.
09.50 Многосерийный фильм „По ту сторону волков". Россия, 2002 год. (Заключительная серия).
10.45 ОНТ представляет. Документальный детектив „Без срока давности". „В поисках затерянного монгольфьера".
11.10 „Фабрика звезд-2".
11.40 Детский сериал „Твинисы" до 12.00.

* * *

16.00 Многосерийный фильм „Досье детектива Дубровского". (Заключительная серия).
16.55 „Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.10 Док. фильм. „Танец с саблями". К 100-летию Арама Хачатуряна.
18.35 Юмористическая программа „Сами с усами".
19.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.00 „Поле чудес" с Леонидом Якубовичем.
22.10 „Фабрика звезд-2".
23.35 Наши новости.
23.50 Виктор Цой в музыкально-криминальной драме „Игла". СССР, 1988 год до 01.10.

РТР

07.45 Телесериал „Главные роли".
08.40 Премьера. Телесериал „Госпожа Победа".
09.40 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
17.50 „Аншлаг".
18.50 Вести. Дежурная часть.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести.-Москва.
19.50 „Спокойной ночи, малыши!".
19.55 Клуб „Театр + ТВ". Праздничный выпуск с участием Константина Райкина, Михаила Боярского, Валентина Юдашкина и других.
21.55 Премьера. Джефф Бриджес и Ноа Уайл в фильме „Криминальные связи"

НТВ

09.00 „Сегодня утром".
09.25 „Преступление в стиле „модерн". Убийство из-за кольца".
10.10 „Без рецепта". Доктор Бранд.
11.00 „Сегодня" с Ольгой Беловой.
14.35 „Влюбиться в звезду". Ток-шоу „Принцип домино".
16.00 „Сегодня" с Ольгой Беловой.
16.30 Сериал „Скорая помощь" /США/.
17.25 „Национальная безопасность. Кина не будет?". Фильм Е.Саркисян.
18.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 „Свобода слова" с Савиком Шустером.
19.55 Золотая коллекция. Клинт Иствуд в боевике „Законник" /США/.
22.00 „Все сразу!" Ночные развлечения.
22.40 „Живой Пушкин". Программа Л. Парфенова. Часть пятая, заключительная.

Телевидение Гродно

6.30 Утро в мажоре
9.00 „Собачье сердце". Художественный фильм.
11.10 Нас объединяет Беларусь.
11.30 „Губерния". Информационно-аналитическая программа.
12.00 Перерыв
17.00 „Китайский шёлковый путь". Документальный сериал.
17.55 Фильмы братьев Люмьер.
18.00 Поздравительная открытка
18.30 „Крис Колорадо". Анимационный фильм
19.30 Новости.
19.40 Подробности.
19.50 „Губерния". Информационно-аналитическая программа.
20.20 Числобук
20.35 Поздравляем...
20.55 Телевизионная версия конкурса „Королева красоты. Мисс Гродно-2003".
21.45 Новости.
22.00 „Елизавета" Художественный фильм. Исторический фильм. США. Режиссер: Шекар Капур В ролях: Кейт Бланшет, Джеффри Раш, Джозеф Файнс
Долгий путь к английскому трону принцессы Елизаветы, известной впоследствии как Королева-Девственница. Страна разделена на католиков и протестантов. Королева Мария Тюдор Кровавая противится приходу к власти принцессы-протестантки. И тем не менее, Елизавета становится королевой английской...

TVP 1

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:30 Marco i Gina
09:50 Jedyneczka
10:20 Bajeczki Jedyneczki
10:35 Słoń Beniamin
11:00 film dla dzieci
11:15 Nieustraszony; serial
12:05 Jaisalmer
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Wielkie sprzątanie
13:45 Plebania; serial
14:37 U siebie
15:00 Światowe dziedzictwo kultury
15:15 W rajskim ogrodzie
15:35 Laboratorium
16:00 Wiadomości
16:10 program publicystyczny
16:40 Kwadrans na kawę
17:00 Raj
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Plebania; serial
19:05 Randka w ciemno
19:45 Jaka to melodia?
20:15 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:20 Dziewczyna dla dwóch; komedia
23:15 Dom Frankensteina cz. 1; horror
00:45 Monitor Wiadomości
01:05 Kurs dnia
01:10 Szczyt; film science fiction
02:00 Czarodziejki; serial
02:40 Twarda gra; serial

TVP 2

08:05 Studio urody
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 Na dobre i na złe; serial
09:55 Pytanie na śniadanie
11:20 Popioły cz. II; dramat
13:25 Krzyżówka szczęścia
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:40 Niebieskie Lato z Marylą
15:40 30 ton!
16:05 Wokół nas; Obrazek
17:00 Panorama
17:22 Pogoda
17:25 Nowe przygody Tarzana; serial
18:15 Nie ma cudów; serial
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:55 Pogoda
20:05 Gala Piosenki Wczasowej
20:50 Studio sport
23:20 Panorama
23:40 Sport-telegram
23:48 Prognoza pogody
23:55 Jak upolować mężczyznę; serial
00:35 Samotne serca; dramat
02:20 Śmiertelne przebudzenie; film sensacyjny

Polonia

07:00 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Złotopolscy; telenowela
09:55 Dixie

Piątek

6 czerwca

Polonia

10:05 Słowa, słówka i półsłówka
10:35 Żegnaj Rockefeller; serial
11:00 Panorama
11:05 Gdzie jesteś Paititi
11:30 Gawędy historyczne
12:00 Panorama
12:05 Juliusz Słowacki
12:45 Film animowany
13:00 Wiadomości
13:15 Forum Polonijne
13:55 Hity satelity
14:10 Matki, żony i kochanki; serial
15:00 Szansa na sukces
16:00 Wiadomości
16:10 Chłop i baba; serial
16:35 Trochę kultury
17:00 Złotopolscy; telenowela
17:25 Szept prowincjonalny
17:45 W sercu Limy
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Żegnaj Rockefeller; serial
19:05 Szansa na sukces
20:00 Wieści polonijne
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:10 Złotopolscy; telenowela
21:35 Mówi się...
21:55 Hity satelity
22:10 Matki, żony i kochanki; serial
23:00 Szept prowincjonalny
23:20 Chłop i baba; serial
00:00 Panorama
00:30 Porozmawiajmy
01:30 Monitor Wiadomości
01:45 Kurs dnia
01:50 Pamiętaj o mnie...
02:15 Miś Uszatek
02:30 Wiadomości
03:10 Złotopolscy; telenowela
03:35 Wieści polonijne
03:50 Hity satelity
04:05 Mówi się...
04:25 Matki, żony i kochanki; serial
05:15 Szansa na sukces
06:05 Chłop i baba; serial
06:35 Monitor Wiadomości
06:50 Kurs dnia

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
08:00 Dzielne żółwie
08:25 Drogówka
08:55 Ostry dyżur - serial
09:55 Szpital na perypetiach - serial
10:25 Samo życie - serial
11:25 Awantura o kasę
12:25 Amor Latino – telenowela
13:25 Luz Maria – serial
14:20 Adam i Ewa – serial
15:25 Beyblade
15:55 Miodowe lata - serial
16:45 Informacje
17:10 Samo życie - serial
18:15 Życiowa szansa
19:10 Interwencja
19:45 Informacje
20:10 Prognoza pogody
20:15 Rosyjska ruletka
21:15 Uwaga hotel
22:00 Komando Foki atakuje - film sensacyjny
00:00 Szpital na perypetiach - serial
00:30 Niezakazane reklamy
01:00 Informacje
01:10 Puls - biznes i giełda
01:30 Graffiti
01:50 Playback - thriller
03:30 Aquaz Superchat

Białystok

07:30 Transmisja mszy świętej
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektyw
09:00 Smaki świata
09:30 Kurier
09:45 Gość dnia
10:00 Od winnicy do kieliszka wina
10:30 Kurier
10:40 Prognoza pogody
10:45 Spółka rodzinna - serial
11:20 Wojenne dni Warszawy
11:30 Kurier
11:40 Prognoza pogody
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:30 Kurier
12:40 Prognoza pogody
12:45 Gala piosenki
13:15 To jest temat
13:30 Kurier
13:40 Paryskie mosty
14:30 Kurier
14:45 Prognoza pogody
14:50 Agrobiznes
15:05 Małe ojczyzny
15:30 Kurier
15:40 Prognoza pogody
15:45 Eurotel
16:00 Lizzie McGuire – serial
16:30 Kurier
16:40 Prognoza pogody
16:45 Warszawa znana i nieznana
17:15 Obiektyw - flesz
17:20 Gość dnia
17:30 Kurier
17:40 Prognoza pogody
17:45 Rozmowa dnia
18:00 Telemagazyn
18:30 Kurier
18:45 Prognoza pogody
18:50 Książka tygodnia
19:00 Obiektyw
19:25 Kartka z kalendarza
19:30 Kurier
19:35 Prognoza pogody
19:45 Prezentacje
20:00 Telemagazyn
20:20 Gość dnia
20:30 Kurier
20:40 Telemagazyn
21:30 Kurier
22:00 Obiektyw
22:15 Przegląd suwalsko-mazurski
22:30 Kurier
23:40 Kurier
23:50 Kurier sportowy
00:10 Kanibale. Ludzkie mięso
01:10 Samowolka – dramat
02:15 Pani ambasador - serial

Sobota

7 czerwca

1 БТ

07.00 Новости.
07.15 „Крис Колорадо". Мультсериал (Международный Французский Канал).
07.40 5 чудес.
07.50 „Не зевай!" Телеканал для детей.
08.15 Існасць. Духовная программа.
08.50 „Все нормально, мама!" Развлекательная программа.
09.30 Экран индийского кино. „Солнечная династия". 1-я серия.
11.05 Здоровье. Тележурнал.
11.35 Телевизионный Дом кино. „К 30-летию белорусской анимации". 1-я часть.
12.00 Новости.
12.15 Веселая семейка. Юмористическая программа.
12.45 Путешествие дилетанта. „Наровля. Духовное наследие полешуков".
13.00 Соло для дебютанта. Екатерина Сумарева (художник).
13.10 Планета АРТ.
13.35 „Есть только миг..." Герман Бокун.
14.05 Детективный сериал „Чисто английские убийства" (Англия).
15.00 Новости.
15.15 „Найти самого себя". Видеофильм АТН.
15.35 В.Голдберг, М.Ричардсон и П.Устинов в экранизации сказки Л.Кэррола „Алиса в стране чудес". 1-я и 2-я серии.
17.05 Всемирная коллекция короткометражных фильмов. „Легкий удар". (США).
17.20 „На перекрестках Европы". Национальный телефестиваль песни.
17.50 Г.Скакки и Н.Нолти в исторической мелодраме „Джеффресон в Париже".
20.10 Панорама. Информационный канал.
20.55 Футбол. Чемпионат Европы. Отборочный матч. Беларусь - Голландия. Прямая трансляция.
23.05 Третий тайм.
23.20 Ночной музыкальный эфир.

ОНТ

08.00 Детский сериал „Тинейсы".
08.20 Играй, гармонь любимая!
09.00 Слово пастыря.
09.15 Здоровье.
10.00 Новости (с субтитрами).
10.10 „Смак" с Андреем Макаревичем.
10.30 Кремль-9. „Светлана Сталина. Побег из семьи". Фильм 3-й.
11.10 Премьера. „Проводник".
11.40 Смехопанорама Евгения Петросяна.
12.20 Павел Любимцев в программе „Путешествия натуралиста".
12.50 „Серебряный шар". Александр Блок. Ведущий - В.Вульф.
13.35 Дисней-клуб: „Геркулес".
14.10 Новости (с субтитрами).
14.10 „Русская рулетка" с Валдисом Пельшем.
15.05 Док. детектив. „Хроника одного убийства". Дело 2002 года.
15.35 „Андрей Вознесенский - 2003".
16.55 Олег Фомин и Виктор Проскурин в детективе „Убить лицедея".
18.25 Песня года. Лето.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.05 Футбол. Отборочный матч Чемпионата Европы-2004. Сборная Швейцарии - Сборная России. Прямой эфир из Швейцарии.
23.05 Что? Где? Когда? Финал летних игр.
00.30 Джордж Лукас представляет комедийный триллер „Убийство на радио". США.

РТР

08.45 „Утренняя почта".
09.20 „Сто к одному". Телеигра.
10.15 „Сам себе режиссер".
11.15 „В поисках приключений".
12.10 „Клуб сенаторов".
13.00 Вести.
13.20 Родное кино. Комедия „Запасной игрок".
15.00 Премьера. Комедия „Идеальный муж".
17.00 „Моя семья".
18.00 „Аншлаг".
19.00 Вести.
19.25 „Зеркало".
19.50 „Честный детектив". Авторская программа Эдуарда Петрова.
20.15 Мировое кино. Премьера. Мел Гибсон в фильме „Мы были солдатами".
23.00 Чарли Шин и Рон Сильвер в приключенческом фильме „Прибытие".

НТВ

09.05 „Кулинарный поединок. Россия - Италия".
09.55 „Квартирный вопрос. Зоопарк в детской".
10.50 Спорт „Лотто 6 из 49".
10.55 Погода на завтра.
11.00 „Сегодня".
11.15 „Вдовы". Профессия-репортер.
11.40 „Служба спасения".
12.10 Татьяна Догилева и Юрий Богатырев в комедии „Нежданно-негаданно".
13.55 Вкусные истории.
14.05 Своя игра.
15.00 „Сегодня".
15.20 Лариса Лужина. „Женский взгляд" Оксаны Пушкиной.
15.55 Боевик Люка Бессона „Никита".
18.05 „Совершенно секретно. Последняя тайна конкорда".
18.50 Сериал по выходным. Михаил Пореченков в боевике „Агент национальной безопасности. Свет истины".
20.00 „Личный вклад". Информационно-аналитическая программа с Александром Герасимовым.
21.00 Ален Делон и Роми Шнайдер в детективе „Бассейн".
23.30 Супербокс. Арсенио Фрейта против Джоеля Касамайора.

Телевидение Гродно

8.00 „Балто"Мультфильм.
9.20 „Дитя волков". Художественный фильм.
10.50 „Два билета на дневной сеанс". Худ. фильм. СССР.
Режиссер: Герберт Раппапорт
В ролях: Александр Збруев, Станислав Чекан, Никита Погорный
Сотрудник ОБХСС Алешин „не видит" себя милиционером и подает заявление об уходе. Но дальновидный начальник дает ему последнее задание. Его ждут тяжелые дни: внедрение в банду, драки, любовные страсти и разоблачение подпольных цеховиков...
12.25 „Коса". Худ. фильм.
13.55 „Осенний марафон". Художественный фильм. СССР.
Режиссер: Георгий Данелия
В ролях: Олег Басилашвили, Наталья Гундарева, Марина Неелова
История умного, талантливого, доброго, но, как говорится, бесхребетного человека. Андрей Бузыкин не умеет никому ни в чем отказать, всех боится обидеть - в результате постоянно оказывается в трагикомическом положении...
15.30 „Спящая красавица". Балет.
16.35 „Десятое королевство". Художественный фильм.
18.00 Поздравительная открытка
18.30 Лесничевка Кофофея.
19.00 „Такси-2". Художественный фильм. Комедийный боевик. Франция. Режиссер: Люк Бессон
В ролях: Семи Насери, Фредерик Дифенталь, Марион Котийар
Продолжение суперхита „Такси". Таксист Даниэль занимается любимым делом: гоняет по марсельским улицам, шокирует пассажиров и дразнит полицейских скоростными рекордами, попутно спасая министра обороны Японии, похищенного „Якудзой".
20.30 „Числобук".
20.40 Поздравляем...
21.00 „Пары и дуэты"
21.30 „Вдохновение".
22.00 „Стрáна холмов и долин". Худ. фильм. Мелодрама, США.
Режиссер: Стивен Фрирз
В ролях: Вудди Харрельсон, Билли Крадап, Патриция Аркетт
После Второй мировой войны два друга ПитКолдер и „здоровяк" Мэтсон, возвращаются в свой родной город на Среднем Западе. Скоро они оба влюбляются в замужнюю женщину, но неизвестно, ответит ли она им взаимностью.

TVP 1

07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Agrolinia
09:00 Wiadomości
09:15 Piemię; serial
09:40 Ziarno
10:05 Wirtul@ndia
10:35 Walt Disney przedstawia
11:00 Pani dyrektor cz. 1; komedia
11:50 Kolejka
12:10 Reklama dzieciom
12:20 Zabawy języków polskim
12:45 Cztery Kąty z wyobraźnią
13:05 Lasy i Ludzie
13:30 Miliard w rozumie
14:00 Wiadomości
14:10 Reklama dzieciom
14:20 Zwierzęta świata
14:45 Reklama dzieciom
15:05 40 KFPP - Opole 2003
15:45 Reklama dzieciom
15:55 Studio sport
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Plebania; serial
19:05 Sąsiedzi; serial
19:35 Jaka to melodia?
20:00 Reklama dzieciom
20:10 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
21:00 Studio referendalne
21:10 Asterix i Obelix kontra Cezar; komedia
23:00 Studio referendalne
23:10 Przesłanie
Ojca Świętego do młodzieży
23:25 Studio referendalne
23:35 Jubileusz Gustawa Holoubka
00:30 Turniej tenisowy Roland Garros
01:30 Znak smoka; film science fiction
03:05 Śmierć w obiektywie; dramat
04:35 Sprawiedliwość na 18 kołach; serial

TVP 2

07:55 Studio urody
08:05 Echa tygodnia
08:35 Spróbujmy razem
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Dzieci za kratami; film
10:45 Panorama
10:50 Kręciola
11:10 Kulisy morskiego świata
11:35 Ostoja
12:00 Kino bez rodziców
12:25 Kruszynka i Antoś; film
14:15 Panorama
14:30 30 ton!
15:00 Familiada
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:00 Wielka gra
16:55 Panorama
17:05 Śpiewające Fortepiany; teleturniej muzyczny [stereo]
18:00 Omnia mea...omnia mea
19:00 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
20:00 Świat obok nas
21:00 Szansa na sukces
22:00 Herbatka u Tadka
22:50 Słowo na niedzielę
23:00 Panorama
23:40 Dorwać małego; komedia
01:25 Studio sport
03:25 Pytania i odpowiedzi; dramat

Polonia

07:00 Na dobre i na złe; serial
08:05 Echa tygodnia
08:40 Wieści polonijne
09:00 Wiadomości
09:15 Zaproszenie
09:40 Ziarno
10:05 Wirtul@ndia
10:30 Szarcio i Teodorsz
11:00 Mówi się...
11:20 Ludzie listy piszą
11:45 Podróże kulinarne
12:10 Książki z górnej półki
12:30 Klan; telenowela
13:30 39. KFPP OPOLE 2002
14:00 Wiadomości
14:15 Lalka; serial
15:40 Tam gdzie jesteśmy
16:10 Święta wojna
16:30 Śniadanie na podwieczorek
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Takie kino
18:30 Na dobre i na złe; serial
19:20 Czterdziestolatek - 20 lat później; serial
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
21:00 Studio referendalne
21:10 Lalka; serial
22:35 Trójkąt bermudzki; film sens.
00:05 Studio referendalne
00:10 Takie kino
00:25 Studio referendalne
00:35 Panorama
01:10 Na dobre i na złe; serial
01:55 Takie kino
02:15 Dinusie
02:30 Wiadomości
02:50 Studio referendalne
03:00 Przedwiośnie; serial
03:55 Lalka; serial
05:20 Czterdziestolatek - 20 lat później; serial
06:15 Takie kino
06:30 Kanalia; film fab.
07:50 Święta wojna; serial
08:15 Miasto na piasku

Polsat

07:00 Hitmania
08:00 Twój lekarz
08:15 Wystarczy chcieć
08:30 Ręce, które leczą
09:00 Strażnicy czasu - serial
09:25 Smocze opowieści
09:55 Program dla dzieci
10:30 Mop Man - program muzyczny
13:15 Spryciarz z ulicy Osbourne
13:15 Szkarłatna rzeka
14:15 Najzabawniejsze zwierzęta świata
15:20 Promenada sukcesu
16:10 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
16:45 Informacje
17:10 Przyjaciele - serial
17:40 Roswell: w kręgu tajemnic - serial
18:40 Szkoła przetrwania - serial
19:45 Informacje
20:15 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze - serial
21:15 Świat według Kiepskich - serial
21:50 Miodowe lata - serial
22:50 9 niezwykłych tygodni
23:55 Czerwona linia - thriller
02:00 Uwikłany - thriller
03:40 Szkarłatna rzeka - film
05:10 Muzyka na bis

Białystok

07:30 O dwóch takich, co ukradli księżyc
08:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:45 Obiektyw
08:55 Kto jest kim na Podlasiu
09:05 Tydzień w obiektywie
09:30 Kurier
09:45 Przedmioty i my
10:00 Świat - magazyn
10:30 Kurier
10:45 Jesienią o szczęściu - film obyczajowy
11:45 Mowa polska
12:30 Kurier
12:45 Od arii do piosenki
13:30 Kurier
13:45 Etniczne klimaty
14:30 Kurier
14:50 Polska liga koszykówki
16:30 Kurier
17:05 Telemagazyn
17:30 Kurier
17:45 Paryskie fontanny
18:30 Kurier
18:35 Świat
19:00 Obiektyw
19:25 Kartka z kalendarza
19:30 Kurier
19:55 Polskie drogi - serial
20:40 Sport
21:30 Kurier
21:55 Echa dnia
22:00 Obiektyw
22:15 Podlaski magazyn sportowy
22:20 Książka tygodnia
22:30 Kurier
23:40 Kurier
00:05 Cena bezprawia - miniserial
01:35 Życie Kamila Kuranta serial

Niedziela

8 czerwca

1 БТ

07.00 Новости.
07.15 „Крис Колорадо". Мультсериал (Международный Французский Канал).
07.40 5 чудес.
07.50 Мультиклуб.
08.30 Арсенал. Программа об армии.
09.00 Алхимия слова.
09.05 „Созвездие надежд". Национальный телевизионный конкурс юных талантов.
09.35 Экран индийского кино. „Солнечная династия". 2-я серия.
11.15 Сад мечты. Передача для дачников.
11.40 Музеум. „Урецко-Налибокское стекло".
12.00 Новости.
12.15 „Всё нормально, мама!" Развлекательная программа.
13.00 „Ваше лото".
13.10 Святыни Беларуси. Древние обители Турова.
14.10 Детективный сериал „Чисто английские убийства" (Англия).
15.00 Новости.
15.15 „Судьба человека". Наталья и Аркадий Корбуты.
15.40 Мир животных в сериале „Борьба за выживание" (Великобритания).
16.35 „Алиса в стране чудес". Худ. фильм (США - Великобритания). Заключительная серия.
17.20 Клип-обойма.
18.00 А.Жирардо и А.Делон в кинодраме режиссера Л.Висконти „Рокко и его братья" (Италия - Франция). 1-я и 2-я серии.
21.00 Панорама: события недели.
21.50 Телебарометр. Прогноз погоды.
22.10 Бокс. Бои сильнейших профессионалов мира. Эрик Моралез — Бобби Веларде. Трансляция из США.
23.05 Ш.Коннери в трагикомедии „Хороший человек в Африке" (США - Великобритания).

ОНТ

08.00 Детский сериал „Тинейсы".
08.20 „Ералаш".
08.30 Служу Отчизне!
08.55 Дисней-клуб: „Легенда о Тарзане".
09.15 „В мире животных" с Николаем Дроздовым.
10.00 Новости (с субтитрами).
10.10 Юмор открывает Диснейленд.
10.15 „Непутевые заметки" с Дм.Крыловым.
10.35 Пока все дома.
11.15 Дог-шоу.
12.00 Тайны забытых побед. „Его ракетное величество".
12.45 „Клуб путешественников" с Юрием Сенкевичем.
13.05 Умницы и умники.
13.35 Дисней-клуб: „Геркулес".
14.00 Новости (с субтитрами).
14.10 „Властелин вкуса" с Валдисом Пельшем.
15.10 Ток-шоу „Выбор".
15.55 Олег Янковский и Сергей Безруков в авантюрной комедии „Китайский сервиз" Россия, 1999 год.
17.45 Живая природа. „Прогулки с динозаврами", „Страус-марафонец".
18.50 Чарли Шин в комедийном боевике „Горячие головы" США, 1991 год.
20.30 Контуры.
21.10 „Белорусы в Африке. Ралли по Сахаре". Часть 4-я. Заключительная.
21.35 Большая премьера. Морской дьявол в боевике „Подъем с глубины".
23.35 Времена.
00.35 Реальная музыка до 01.05.

РТР

09.15 „Утренний разговор с Дмитрием Киселевым".
09.45 „В „Городке". Отчет за май".
10.20 Парад комедий. Тони Кертис и Джерри Льюис в фильме „Боинг-Боинг" (США). 1965г.
12.10 „Парламентский час".
13.00 Вести.
13.20 „Вокруг света".
14.15 „Диалоги о животных".
15.20 „Мир на грани".
15.55 „Комната смеха".
16.50 Бэтт Мидлер, Дайана Китон, Голди Хоун и Сара Джессика Паркер в комедии „Клуб первых жен" (США). 1996г.
19.00 Вести Недели.
20.10 „Специальный корреспондент".
20.35 Мировое кино. Шон Коннери и Кэтрин Зета-Джонс в авантюрном фильме „Западня" (США). 1999г.

НТВ

09.10 Сериал по воскресеньям. „Любовь вдовца", 10 серия /США/.
10.05 „Вы будете смеяться!".
10.15 „Растительная жизнь". Программа Павла Лобкова.
10.50 Играем в „Кено".
10.55 Погода на завтра.
11.00 „Сегодня".
11.15 Важные люди в программе „Влияние".
12.05 Александр Збруев в детективе „Круг".
13.55 Вкусные истории.
14.05 Своя игра.
15.00 „Сегодня".
15.20 „Экстремальный контакт. Лимонная акула".
15.50 „Вред и польза русской бани". Ток-шоу „Принцип домино".
17.10 Джон Кэнди в комедии „Кто такой Гарри Крамб?" /США/.
18.50 Сериал по выходным. Боевик „Агент национальной безопасности. Скрипка Страдивари".
20.00 „Намедни" с Леонидом Парфёновым.
21.30 Фильм недели. Премьера. Аль Пачино, Деннис Куэйд и Камерон Диаз в остросюжетном фильме „Каждое воскресенье" /США/.
00.30 Сериал „Клан Сопрано" /США/.

Телевидение Гродно

8.00 „Балто-2". Мультфильм.
9.20 „Дитя волков". Художественный фильм.
10.45 „Белое солнце пустыни". Художественный фильм.
12.05 „У неё везоут моей дочки". Художественный фильм
13.40 „Операция „Ы" и другие приключения Шурика". Художественный фильм Комедия. СССР.
Режиссер: Леонид Гайдай
Чудак Шурик постоянно попадает в нелепые ситуации: то сражается с Верзилой, то весьма необычным способом готовится к экзаменам, то предотвращает „ограбление века", на которое идет знаменитая тройка - Балбес, Трус, Бывалый.
15.10 „Спящая красавица". Художественный фильм.
16.35 „Десятое королевство". Художественный фильм.
18.00 Поздравительная открытка
18.30 „Китайский шелковый путь". Документальный сериал.
19.30 Провинциальные истории.
19.50 Прогулки с динозаврами
20.20 „Числобук".
20.40 Поздравляем...
21.00 „Соседи".
21.30 Кино для дома
22.00 „Дело о пеликанах". Художественный фильм. Триллер. США.
Режиссер: Алана Дж. Пакулы
В ролях: Джулия Робертс, Дензел Вашингтон
Убиты два члена Верховного Суда. Студентка юридического факультета излагает свои подозрения в письме, который вызывает шок у самых высокопоставленных чиновников. Она и настойчивый журналист хотят рассказать миру то, что им удалось раскрыть - если, конечно, выживут. Погоня начинается, а эта парочка - движущиеся мишени.

TVP 1

07:30 Księgę sezonu; komedia
08:25 Skoda Auto Grand Prix MTB
08:50 Bohaterowie z Olimpu
09:15 Rodzina Leśniewskich; serial
09:45 Siódme niebo
10:30 Teleranek
11:10 Od przedszkola do Opola
11:50 Myślisz o kimś?
12:20 Przyjaciele
13:00 40 KFPP - OPOLE 2003
13:50 Książki na wiosnę
14:00 Wiadomości
14:10 Kochamy polskie seriale
14:40 Trochę kultury
14:50 Czas na dokument
15:15 Studio sport
18:00 Teleexpress
18:15 Sportowy Express
18:25 Dziennik telewizyjny
18:35 Śmiechu warte
19:05 Lokatorzy; serial
19:35 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:43 Sport
20:47 Pogoda
20:55 Wieczór Wyborczy
22:40 Noc poślubna - ale kino; telenowela
23:05 Plac Vendome; dramat
01:05 Drżące ciało; melodramat

TVP 2

08:00 Film dla niesłyszących
08:55 Słowo na niedzielę
09:00 Film dla niesłyszących
09:50 Panorama
10:00 Hej te nasze góry
10:25 Transmisja Mszy Św.
13:30 Zandarm i kosmici; komedia
15:05 Familiada
15:35 Złotopolscy; telenowela
16:05 Szansa na sukces
17:00 Panorama
17:15 Na dobre i na złe; serial
18:20 Studio sport
19:00 Program lokalny
19:30 Panorama
19:55 Pogoda
20:00 Święta wojna; serial
20:30 Tylko futbol
21:00 Szansa na sukces
22:00 Dziewczęta z Ośrodka
22:30 Anna Dymna-spotkajmy się
23:00 Panorama
23:20 Sport-telegram
23:28 Prognoza pogody
23:40 Złota dwunastka oper; - Pajace
00:55 Kształty nocy; dramat obyczajowy

Polonia

08:45 Serencza
09:10 M jak miłość; serial
09:50 Słowo na niedzielę
09:55 Simba, król zwierząt
10:25 Msza Święta celebrowana przez Jana Pawła II
13:35 Kurier z Warszawy
13:50 Książki z górnej półki
14:00 Złotopolscy; telenowela
14:50 Cny język Polaków
15:20 Janosik; serial
16:10 Co nam w duszy gra
17:05 Biografie
18:00 Teleexpress
18:15 Sportowy Express
18:25 Dziennik telewizyjny
18:40 M jak miłość; serial
19:25 Kochamy polskie seriale
19:50 Zaproszenie
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:43 Sport
20:47 Pogoda
20:55 Wieczór wyborczy
22:30 Przedwiośnie; serial
23:20 Wieczór z Jagielskim
23:55 Mandarynki i pomarańcze
00:50 Panorama
01:10 Sport-telegram
01:14 Pogoda
01:20 M jak miłość; serial
02:00 Simba, król zwierząt
02:30 Wiadomości
02:42 Sport
02:44 Pogoda
02:45 Wieczór wyborczy
04:15 Biografie
05:05 Zaproszenie
05:25 Janosik; serial
06:10 Tam gdzie jesteśmy
06:40 Kurier z Warszawy

Polsat

07:00 Mop Man
08:00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
08:30 Magazyn redakcji programów religijnych
09:00 Casper
09:25 Smocze opowieści
09:55 Hugo
10:30 Power Rangers - serial
11:00 Podista
11:30 Słoneczny patrol - serial
13:00 Rabusie - komedia
14:50 Program rozrywkowy
16:25 Fundacja Polsat
16:45 Informacje
16:55 Prognoza pogody
17:10 Najzabawniejsze zwierzęta świata
17:40 9 niezwykłych tygodni
18:40 Zwariowana planeta
19:45 Informacje
19:55 Sport
20:10 Prognoza pogody
20:15 V.I.P. - serial
21:15 Rodzina zastępcza - serial
21:50 Żegnaj laleczko - thriller
23:50 Kuba Wojewódzki
00:45 Homoseksualizm - do wyleczenia?
01:15 Sport
04:15 Muzyka na bis

Białystok

07:30 O dwóch takich, co ukradli księżyc
08:05 Książka dla dzieci
08:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektyw
08:55 Koneser
09:00 Sami o sobie
09:30 Kurier
09:45 Sami o sobie
10:00 Teleplotki
10:30 Kurier
10:40 Prognoza pogody
10:45 Sprawa na dziś - telenowela
11:15 Zulus Czaka - serial
12:30 Kurier
12:40 Prognoza pogody
12:45 Telemagazyn
13:10 To jest temat
13:30 Kurier
13:40 Prognoza pogody
13:45 Łączy nas Polska
14:00 Msza Święta
15:00 Pod Twoją Obronę
15:30 Kurier
15:35 Bądź zdrów
16:00 Mowa polska
16:30 Kurier
16:45 U źródeł wiary
17:10 Telemagazyn
17:30 Kurier
17:45 Księgozbiór
18:30 Kurier
18:35 Teleplotki
19:00 Obiektyw
19:25 Kartka z kalendarza
19:30 Kurier
19:35 Prognoza pogody
19:50 Europejski Festiwal Sztafet
20:45 Wyścigi Służewiec
21:00 Referendum europejskie
21:30 Kurier
21:40 Pogoda
21:55 Od niedzieli do niedzieli
22:15 Książka tygodnia
22:30 Kurier
22:40 Prognoza pogody
22:45 Obiektyw
23:00 Sport
23:30 Kurier
23:45 Sport
23:55 Studio pogoda
00:00 Telekurier
00:55 Upiór w operze - horror

Kraj słońca i sztuki

Bliska i daleka Italia

Republika Włoska — Republica Italiana — zajmuje 301,3 tys. km². powierzchni, ma ponad 57 mln ludności. Obejmuje południowy fragment kontynentu europejskiego, cały Półwysep Apeniński i przyległe wyspy. Do Włoch należy także mała enklawa Campione w Szwajcarii. Na terytorium Włoch są dwa państwa: San Marino i Watykan. Administracyjnie Włochy dzielą się na 20 autonomicznych regionów i 94 prowincji, geograficznie - na kontynentalną północ, półwysep — Włochy Środkowe i Południowe oraz wyspy. Włochy oferują gościom niezwykle zróżnicowane krajobrazy: od Alp, z najwyższym szczytem Europy, Mont Blanc (4807 m n.p.m.), Dolomitów i Apeninów, po doliny rzek oraz 7,5 tys. kilometrów linii brzegowej pięciu mórz. W kraju tym jest wiele czynnych oraz wygasłych wulkanów, m. in. najwyższy w Europie — Etna (3323 m n.p.m.) i sławny Wezuwiusz (1277 m n.p.m.). Do wypoczynku zachęcają ogromne, głębokie jeziora tektoniczno-polodowcowe, m.in. Como, Garda, Lugano oraz piękne wyspy, a wśród nich tak sławne, jak Capri, Sardynia, Sycylia.

Włochy od wieków stanowią centrum kultury i sztuki europejskiej. Miłośnicy architektury znajdą we Włoszech tysiące budowli reprezentujących niemal wszystkie style i epoki, a wśród nich etruskie grobowce, greckie świątynie Agrigento, normańskie katedry Cefalú i Palermo, rzymskie Koloseum, Forum Romanum i najwspanialsze w świecie gmachy w stylu renesansowym. W muzeach i galeriach można podziwiać nieprzebrane bogactwo rzeźb — od dzieł antycznych mistrzów greckich i rzymskich poprzez średniowieczne, renesansowe (rodzina Pisanów, Donatello, Michał Anioł, Benvenuto Cellini), barokowe, klasyczne (z najwybitniejszym artystą Antonio Canovą), po współczesne. Malarstwo Italii to historia sztuki europejskiej: od fresków w etruskich grobowcach, rzymskich pałacach i willach oraz świątyniach, po obrazy szkół malarskich takich jak: florencka, wenecka, umbryjska, parmeńska, sieneńska, z dziesiątkami nazwisk mistrzów zajmujących czołowe miejsce w podręcznikach historii sztuki. A przecież jest jeszcze grafika i rysunek, dzieła sztuki z terakoty, arcydzieła renesansowych złotników, ceramika w muzeach i galeriach tak sławnych, jak m.in. florenckie: Galleria Uffizi, dell 'Accademia i Palazzo Pitti, weneckie: Pałac Dożów i Galleria dell 'Accademia, muzea watykańskie. Warte uwagi są niezwykle piękne, unikalne miasta: Florencja, Neapol, Piza, Rzym, Siena, Wenecja. Włochy to jedna ze światowych potęg winiarskich, znana także ze smacznej i różnorodnej kuchni. Smakosze nie wyjadą z tego kraju rozczarowani, jeżeli przedłożą dobrze zastawiony stół nad plażę, narty czy zwiedzanie. Uważa się, że Włochy mają dwie stolice: Rzym — oficjalna stolica państwa oraz Mediolan — stolica kulturalna oraz intelektualna.

Rzym

Roma, stolica Włoch, ośrodek administracyjny regionu Lacjum, położony w środkowej części Półwyspu Apenińskiego, na pagórkowatej równinie (na 7 wzgórzach), nad rzeką Tyber, w odległości ok. 27 km od ujścia rzeki do Morza Tyrreńskiego. Powierzchnia ok. 208,6 km², 2,723 mln mieszkańców (zespół miejski 3,761 mln mieszkańców, 1992r.). W centrum Rzymu, na prawym brzegu Tybru, leży Watykan.

To nie tylko znane na całym świecie monumentalne, historyczne placy, takie jak Forum Romanum, Koloseum, czy Plac Św. Piotra. To także wąskie uliczki, na których rzymianie wiodą spokojne codzienne życie. Pod względem administracyjnym dzieli się na 3 strefy: centralną (śródmieście), położoną w obrębie Murów Aureliana, będącą najstarszą częścią miasta, skupiającą instytucje i urzędy państwowe, siedziby firm przemysłowych, handlowych, banków oraz większość zabytków; obrzeżną (nowoczesne dzielnice mieszkaniowe, głównie w południowo-wschodniej i zachodniej części miasta) oraz podmiejską, gdzie znajduje się większość zakładów przemysłowych.

Fontanna di Trevi (Rzym)

Najstarsze ślady osadnictwa pochodzą z IX-VIII w. p.n.e. (wzgórze Palatyn). Założony wg tradycji w 753r. p.n.e. przez Romulusa. Na przełomie VII i VI pod panowaniem Etrusków. Zniszczony przez Celtów, odbudowany i otoczony murami obronnymi przez Serwiusza Tuliusza (VI w. p.n.e.). Korzystne położenie obronne i handlowe przyczyniło się do wzrostu potęgi i zamożności Rzymu, który poszerzył swój obszar o wzgórza: Wiminal, Kwirynał i Kapitol, gdzie zbudowano świątynię Jowisza. W poł. IV w. mury Rzymu objęły Awentyn (miasto siedmiu wzgórz). W 312r. p.n.e. zbudowano pierwszy akwedukt (Aqua Appia) i pierwszą drogę bitą (Via Appia).

Za panowania Oktawiana Augusta (27r. p.n.e. - 14r. n.e.) powiększono obszar miasta i podzielono na 14 dzielnic. Na przełomie I i II w. n.e. ludność szybko rozwijającego się Rzymu przekroczyła prawdopodobnie 1 mln osób. W 272r. cesarz Aurelian w obawie przed najazdami ludów barbarzyńskich przedsięwziął budowę muru miejskiego.

Od IV w. stał się ważnym ośrodkiem kultury starochrześcijańskiej. W 536r. zdobyty przez Belizariusza, w 546r. zajęty przez Ostrogotów, od 549r. pod władzą Bizancjum. Od końca VI w. wola papieży (biskupów Rzymu) stała się decydująca w sprawach dotyczących miasta. W 739r. splądrowany przez Longobardów, w 846r. przez Saracenów, w 1084r. przez Normanów.

Na początku XVI w. działało tu wielu wybitnych artystów renesansu, m.in. S. Botticelli, D. Bramante, Michał Anioł, Perugino, Rafael, L. Signorelli. Rozwijało się rzemiosło i handel obsługujące potrzeby dworu papieskiego, patrycjatu oraz zjeżdżających tu z całej Europy rzesz pielgrzymów.

Koloseum

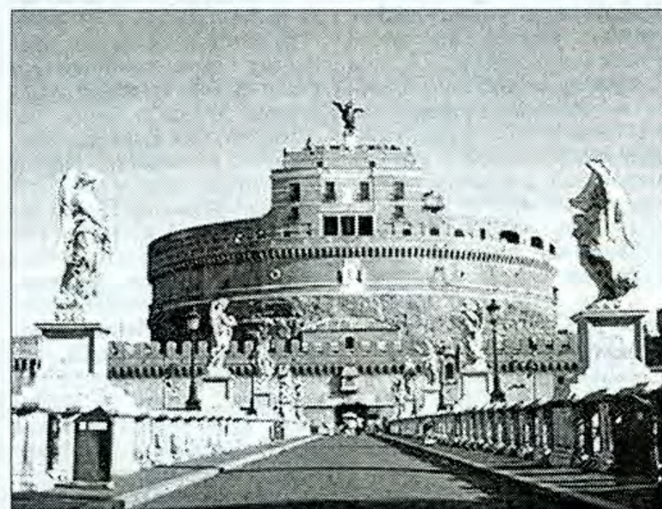
W okresie rządów Benita Mussoliniego miasto rozbudowało się przekraczając historyczne granice. Podczas II wojny światowej ogłoszono je „miastem otwartym". 4 czerwca 1944r. zajęte przez oddziały alianckie. Od 2 czerwca 1946r. stolica Republiki Włoskiej. 25 marca 1957r. podpisano tu traktat powołujący Europejską Wspólnotę Gospodarczą. W latach 1962 -1965 miejsce obrad II Soboru Watykańskiego. Tu znajdują się siedziby kilku organizacji międzynarodowych (m.in. agendy ONZ do spraw wyżywienia i rolnictwa FAO, Międzynarodowej Izby Handlowej).

Wśród budowli antycznych do najważniejszych należą: ruiny Forum Romanum z murami licznych świątyń, budowli publicznych i łukami triumfalnymi. Fragmenty zespołu forów cesarskich, m.in. forum Trajana z kolumną Trajana, Panteon, Koloseum. Świątynie bądź pozostałości świątyń — Apollina, Fortuny, Kybele, Romy, Fortuny Virilis, Wenus, Westy. Pałace cesarskie bądź pozostałości pałaców — Flawiuszów, Nerona, Oktawiana, Tyberiusza, łuk Konstantyna. Kolumna Marka Aureliusza. Termy bądź ruiny term — Agrypy, Decjusza, Dioklecjana, Karakalli, Septymiusza Sewera, fragmenty murów Aureliana. Pozostałości teatrów Pompejusza i Marcellusa. Mauzolea — Augusta, Hadriana (Zamek Św. Anioła), Ara Pacis, Panteon: mosty — Hadriana, Milvio, Aemilii. Rzymskie nekropole, wśród których wyróżnia się grobowiec Cecylii Metelli przy Via Appia. Budowle wzniesione w okresie rządów faszystowskich: Foro Italico, Citta Universitaria, Esposizione Universale di Roma. Budowle współczesne, m.in.: Stazione Termini, budynki olimpijskie, stadion Flaminio.

Przemysł oparty na drobnych zakładach, głównie rzemieślniczych. Rozwinięty przemysł poligraficzny, chemiczny, elektrotechniczny, maszynowy, włókienniczy, odzieżowy, skórzany, szklarski, spożywczy oraz filmowy (ośrodek w Cinecitta). Ważny węzeł komunikacyjny na szlaku wzdłuż Półwyspu Apenińskiego (Autostrada Słońca), dwa porty lotnicze — międzynarodowy im. Leonarda da Vinci i krajowy w Campino, port morski Silnie rozwinięta turystyka, liczne hotele, restauracje.

Rzym (stare miasto)

Pałac Anioła (Rzym)

Bazylika Św. Piotra (Rzym)

Mediolan

Jest to ośrodek administracyjny regionu Lombardia. Mediolan dla Włoch jest miastem wzorowym, symbolem sukcesu, progresu społeczeństwa, centrum mody, biznesu i pracy. Jest taka wypowiedź: *„Jeżeli w Mediolanie przyglądają się tobie ponad pięć minut to myślą, jak na tobie można zarobić"*. Mediolan jest miastem specyficznym, swego rodzaju włoskim Frankfurtem. W przeszłości w mieście było dużo kanałów wodnych oraz małych domów, porównywano go z Wenecją. Kanały zniszczono, zbudowano szerokie ulice oraz duże budynki z kamienia — obecnie jest porównywany z Paryżem. W Mediolanie jest nawet Arka Pokoju wybudowana na wzór Arki Tryumfalnej w stolicy Francji.

Uważa się, że w Mediolanie jest największa koncentracja dobrze ubranych męszczyzn na jeden metr kwadratowy. Sercem miasta jest Via Montenapoleone, ulica, znana w całym świecie wśród ludzi interesujących się modą. Mianowicie na tej ulicy znajdują się luksusowe butiki oraz siedziby najpopularniejszych w świecie kreatorów: Gucci, Dolce&Gabbana, Fendi, Fabi i in. Jest to ulica mody, sukcesu oraz pięknych i stylowo ubranych ludzi. Na Via Montenapoleone, w galerii Vittorio Emanuale, na placu La Scala można zobaczyć Mediolan w całej jego wspaniałości.

Aleksander BEZZUBOW

Podwójna tragedia Nalibok

60. rocznica tragicznych wydarzeń

ciąg dalszy z nr. 20

Fragmenty z książki Wacława Nowickiego „Żywe echa".

Krzyki, płacz, morze ognia

Świt 6 sierpnia 1943r. jest złowieszczy, nie wróży nic dobrego. Wszędzie pełno esesmanów, sześciokołowych wozów pancernych i transporterów. Pod konarami wiekowej lipy, na krytym gontami dachu u wuja Jana siedzi przy kominie gołębiarz z Maschingewahr, obserwując teren przez lornetkę. Tknięty jakimś dziwnym przeczuciem wyłażę z kryjówki, biorę kilka szczap drzewa na ramię i z naganem na pępku opuszczam drwalkę. Z okna kuchni wygląda szara twarz ojca. W głębi dostrzegam sylwetkę dziadka. Mamy w domu nie ma. Ściągnąłem koszulę, myję zęby i twarz. Nagle przez otwarte okno słyszymy krzyki.

- Alles raus! Raus! Los! Halt! Wer da?!

Pacyfikatorzy z pistoletami gotowymi do strzału, obwieszeni granatami, wpadają do zabudowań sąsiadów, wyganiają na pole bydło, konie i resztę trzody, a ich samych gonią gdzieś w stronę miasteczka.

- Koniec z nami — biadoli dziadek, odchodząc do domu.

Z okna skaczę w bujne georginie pod ścianą, w krzewy bzów, róż i jaśminów, a stąd, obserwując gołębiarza, na czworakach dostaję się w zagony dojrzałej pszenicy za chatą. Leżąc w bruździe, słyszę jak coraz więcej ludzi lamentując opuszcza swoje zagrody, które złoczyńcy w mundurach, wybuchając śmiechem, natychmiast podpalają. We wsi krzyki, płacz i morze ognia. Płoną osady Zarzecze, Ostrów, Kamionka i Nowinki. Straszliwa miotła ognia wymiata resztę miasteczka.

Porażka?

Nic nie wywalczyliśmy... Kto będzie pamiętać o tych małych, szarych, tak oddanych Bogu i ojczyźnie ludziach — rozmyślam, patrząc na chylące się nade mną jak bicze kłosy złotej pszenicy.

Instynkt samozachowawczy ciągnie wilka do lasu. Wabią odległe zaledwie o kilkadziesiąt kroków krzaki jałowców, a dalej ściana szumiącej i zawsze wiernej nam puszczy.

- Ona znów ochroni, przyjmie...

- Tam również piekło i śmierć — szydzą czarne myśli, jak dymy na niebie.

Ze wsi idzie mama ze „Świerkiem". Mając na oku gołębiarza, pełznę w ich stronę.

-... Synku, wszystkich gdzieś wywożą. Trzeba i nam szybko zabrać coś z domu i iść za resztą ludzi — płacze matka.

- Ja nie idę. Uciekam z powrotem do lasu — mówię stanowczo, siedząc pod miedzą.

- Nie walaj durnia — przerywa Wolan. — *„Mietek" jest tu z kimś z Nowogródka. Musimy jechać. To rozkaz okręgu! Tu już nie mamy co robić. Będziemy zachodnim skrzydłem „Wachlarza". Wiesz, że nasze oddziały nie istnieją i że nie ma gwarancji czy kiedykolwiek dojdzie do ponownego ich odrodzenia. Przedzierająca się po nas grupa „Napoleona" nie istnieje. Wszystkich, jak nie wystrzelali, to wywieszali obok Terebiejna. Zginęli „Płomień", „Lis", „Poznaniak", „Bohun", „Alek", „Księżniczka" i kilku innych. Nie wiadomo co z resztą „Słupa"* — kończył nerwowo.

- Skoro już na nic nie ma nadziei, to idę do partyzantki radzieckiej — podkreślam.

- Cooo?? Wiesz, co czeka za niewykonanie rozkazu?! — pyta zdziwiony.

- W d... mam teraz wszystkie rozkazy — rzucam ze łzami w oczach.

Kazik nie kapituluje.

- Rosjanie uciekli do Puszczy Prudnickiej. Swoi cię rąbną za niewykonanie rozkazu — straszy.

Mama szlocha. Z podwórka Nikodema Grygorewicza obserwuje nas podejrzliwie dwóch łotewskich. Ich koledzy są już u nas, u dziadka, u Łukaszewiczów.

- Alles raus! Raus! — krzyczą, wyganiając bydło i podpalając zabudowania.

Tata w ostatniej chwili wyniósł w torbie pod pachą dobytek całego życia, który pozwolili zabrać w 15 minut. Trzeszcząc ogromnym snopem iskier, wali się strop naszego domu. Wiatr rzuca w oczy żar, dymy i płomienie. Iskry lecą wysoko i gasną jak życie ludzkie, dorobek, wiekowa tradycja.

- Synku, jedź z nami. Sam tu zginiesz. Chodź prędzej, bo nie dogonimy ojca i reszty sąsiadów. Wiesz, że od śmierci Janka mam chore serce. Może cię już nigdy nie zobaczę — błaga we łzach.

Straszliwe wieści

Uległem, przeklęty losie. Gołębiarza nie ma już przy kominie wuja. Chowam szybko nagan w starym, opuszczonym ulu pod jabłonią i z myślą o losie, pełen złych przeczuć idę za „Świerkiem", który coś mamie tłumaczy, w stronę punktu zbiórki.

- Chorał przeklęty prześladuje naszą ziemię — słyszę głos Kazika.

Żal, straszliwy żal zalewa duszę. Wkoło rżenie koni, ryk bydła puszczonego samopas, beczenie owiec, kwik świń, krzyki drobiu, wycie i ujadanie psów.

- Gdzie jest ten Bóg? — lamentuje, załamując ręce stara Łukaszewiczowa.

Niesamowity żar wygania z uli roje pszczół. Na oczach czernieją sady, drzewa sadzone rękami pradziadów. Złoczyńcy zatruwają wodę w studniach.(...)

Dochodzimy do kapliczki u wylotu wsi. Z prawej leci szosa do zaścianków Szewioty i Cielechowszczyzna, których na razie nie ruszają. Dom Dębickich płonie. Pod ścianą lamentują jego mieszkańcy.

- Ludzie, zostawcie choć moich motyli! — błaga wprost oszalała kobieta, tuląc do siebie dwoje nieletnich dzieci. Dwie długie serie z automatu i pięć osób runęło na ziemię. Rozwiewają się obłoczki sinego dymu. Widzę, jak Wacław leży w poprzek swego brata Michała. Obok żona i dzieci, Janek z Hanią.

- Ludzie, to Fulimena sama zgubiła swoją rodzinę. Myślała, że ich nie wywiozą, położyła się do łóżka i reszcie kazała leżeć. Przychodzą Niemcy. Krzyczą: "Raus!" A ona w koło powtarza: "Tyfus, tyfus... " Musieli ją zrozumieć, bo z miejsca wygnali wszystkich pod ścianę. Ot i masz, nie pojechali, świeć Panie nad ich duszami — wyjaśniała sąsiadka ofiar idącym obok nas tłumom.

Obława niemiecka

Pożoga

- Los! Los! Weiter! Weiter! — krzyczy eskorta.

Przypominam sobie gnanych tędy na śmierć, jeszcze nie tak dawno, Żydów, tylko że wówczas wzdłuż ulicy nie było ognia i dymów. Nam przejście utrudnia spiekota i duszący dym. Wreszcie ul. Nowogródzka za nami. Na rynku w miasteczku tysięczne tłumy, setki furmanek, mrożące krew w żyłach wieści.

- O wschodzie słońca przywieźli ciężarówką i rozstrzelali w naszym lasku ks. prałata Bajkę, ks. Żołnierskiego i ks. Boradyna — opowiada Szućko z Lipników.

- A tak uwielbiali kulturalnych Niemców. Szczęśliwy ksiądz Dadas, że nie wrócili jeszcze z Rubieżewicz. Kto ich pochowa — wspominają i głowią się ludzie.

Witam swoją koleżankę z klasy Jankę Nowakównę i jej brata Edka. Wystraszeni i głodni po nocy przespanej w mendlu pszenicy mówią, jak cudem uszli rzezi w Kleciszczach i Siatryszczach, jak mieszkańców tych puszczańskich mieścin zagnali do stodół i tam wszystkich spalili, jak lamentujące kobiety z dziećmi w ramionach i starcy różańcami w ręku błagali bogów ziemi o litość, a oni ich uspokajali granatami i seriami z automatów.

- Jeden nawet grał na zrabowanej harmonii wiedeńskiego walca — dodają.

- Ten sam los spotkał wczoraj Ogrodniki — mówi Józek Okulicz.

Janka wybucha płaczem.

- Tam była nasza mama z wizytą u cioci. Starszy brat gdzieś zaginął — rozpacza, nie sposób ją pocieszyć.

Nieopisany obraz niedoli

Patrzę na zgromadzone i przybywające wciąż tłumy. Płaczą kobiety, których mężowie lub synowie nie wrócili jeszcze z furmanek. Wokół nieopisany obraz niedoli i straszliwego poniżenia, wyrywanego z korzeniami dziedzictwa. Piotrkowi Sienkiewiczowi dwóch zbirów z trupimi główkami odbiera akordeon, a Arkadkowi Makarewiczowi gitarę. Za nimi rewidują z jakiegoś powodu Bogdanowicza. Jest blady jak płótno. Wie, że dla nich zabić człowieka, a splunąć to jedno. Tak było przed chwilą z Markiem "Beznogim", który na swojej harmonii czy cymbałach od lat umilał życie naliboczanom po weselach i wieczorynkach. Przybywają nowi ludzie.

- Złoczyńcy, ściągają dzwony z dzwonnicy. Wywożą maszyny z tartaku — lecą przez tłumy nowe, szeptane wieści.

Zbliża się godzina dziewiąta. Pierwsze furmanki ruszyły w nieznane. Przed dalszą drogą żegnają nas czarne, płynące po pogodnym niebie dymy Nalibok, Zarzecza, Ostrowia, Kamionki, Nowosiołek, Terebiejna.

W porze obiadu chwilowy postój w Derewnie. Ludzi z miasteczka nie ruszają. Wywożą natomiast wszystkich z chutorów i sąsiadujących z nimi osiedli. (...) Z tłumów i wozów dolatuje ustawiczny szloch. Jedni odmawiają różaniec, drudzy śpiewają: "Kto się w opiekę odda Panu swemu..." albo "Serdeczna Matko, opiekunko ludzi...". Gdzieś, może o kilometr dalej, na tyłach tego piekielnego exodusu słychać słowa dumki powstańczej: *"Czarny kruku, z której strony burza cię przygnała..."*. Konwojenci w hełmach i panterkach jeżdżą na motocyklach i zarekwirowanych rowerach tam i z powrotem. *"Ab los! Los!"* - wrzeszczą, wybuchając śmiechem. (...)

Spędzeni jak bydło, spędzamy noc na brukowanym placu przed dworcem kolejowym. Wieczór ciepły, pochmurny, bez deszczu. Nietoperze, nie znające wojen, przecinają powietrze nad samymi głowami. Wśród tobołów, koszy i waliz, na bosaka i w świątecznych butach, obstawiona postami, jakby pod niewidzialnym butem jakiegoś demonicznego giganta, leży, siedzi, odmawia pacierze albo "z pomatuszki" klnie "w suchy pień" życie podłe i świat cały, od pokoleń chyba przeklęta, choć nikomu nigdy nic nie zawiniła — masa ludzka z wideł Niemna i Berezy. Oczami pełnymi łez żegna swoje stada ryczącego bydła, konie w zaprzęgu i te ujeżdżane teraz na oklep przez mołojców z batalionu "Słowik", którzy otwarcie mówią, że to wszystko *"idzie na wschodni front"*, bo przecież *"żołnierze wielkiego narodu niemieckiego i orędownicy krucjaty przeciw komunie nie mogą być głodni i należy się im bezwzględna pomoc. "Nie opuszcza swoich "synów wolnej Ukrainy"*, też ubrany w mundur ludobójców i z hasłem urągającym Bogu na sprzączce u pasa, zwinny ks. kapelan J. Hrynoch, błogosławi wszystkie ich czyny i rozgrzesza ich. Wypatrując daremnie naszego konia, żegnam wzrokiem poczciwego Kasztana wuja Józefa. Jest smutny, chyba przeczuwa, że idzie na zagładę. A może i on ma ciemności w oczach, a w uszach wycie deszczowej wichury na wspólnej drodze z Rudni Nalibockiej, może przypomina sobie swoje człap... człap... i moje prośby: *"do domu, Kasztan, do domu"*. (...) Gubiąc go, po raz pierwszy nie przebaczam win wszystkim winowajcom, tak jak Chrystus nie mógł przecież przebaczyć Judaszowi, bo dlaczego w takim razie powiesiłby się na suchej gałęzi. W międzyczasie, płosząc stada bydła i koni, *"rycerze świętej wojny"* wiozą na ciężarówkach nasze zastrzelone świnie, owce i drób! (...)

Nowe zadanie

Ok. godz. 23.00 w związku z nowym zadaniem w Niemczech, odwiedziło nas dwóch panów w towarzystwie "Rafała" i Gumińskiego. Jeden, jak mówiono, z Komendy Okręgu, a drugi z siatki. Siedząc z nami wśród tłumów, udzielili nam ostatnich rad, a szczególnie przypominali o ostrożności i grożącym w paszczy wroga niebezpieczeństwie. Kryptonim na Niemcy brzmiał: "Szp-ak". Trzy pierwsze litery tworzyły hasło: *"Służę ziemi piastowskiej"*. Dwie ostatnie litery to AK i zarazem odzew: "Aby kwitła".

Wolan, Halc, Chilicki i ja trzymamy się razem z naszymi rodzinami. Nikt nie śpi. Nad ranem zmorzył mnie sen, a budząc się straszliwym rykiem postawiłem większość ludzi na nogi i ściągnąłem krzyczących: *"Was ist los, schweinerei?!"* esesmanów na swoją głowę. A ponieważ nie znałem ich języka, dostałem także kolbą po żebrach. Śniło mi się, że brodziłem we krwi wielu mordowanych, obdzieranych ze skóry i wieszanych ludzi.

O świcie przyszedł nas pożegnać druh Trubisz. Mówiliśmy o lesie, o nowym zadaniu, o cholernym losie i ciemnej przyszłości.

Wschód słońca złoci lustrzane wody Niemna. Patrzę na byłe koszary KOP-u, na ostro strzeżony po wysadzeniu i częściowej naprawie most żelazny, na latające obok mewy i zazdroszczę im wody, nieba, bezkresnej wolności. Miasteczko jak umarłe. Mama wszywa w spódnicę moje świadectwa szkolne i zdjęcia rodzinne. Posilamy się razowym chlebem i wiejskim serem.

Godzina szósta. Wśród krzyków uzbrojonych poganiaczy ładujemy się do zanieczyszczonych wagonów towarowych, których końca nie widać. Plac zaczyna się zapełniać nowymi ludźmi z Jankowicz, Prudów, Kreczotów, Zaścianków. Po kilku dniach będą tu wygnańcy z Niwna, Bielicy, Stoków i Nieścierowicz. Bydlęce wagony wchłoną mieszkańców z około 60 wsi i osiedli powiatu stołpieckiego. Spalą jeszcze ludzi w Pietryłowiczach. Wrota wagonów zaryglowano. Pociąg drgnął, z gwizdem wyrzucił kłęby pary. Koła wagonów zaczęły coraz szybciej wystukiwać: — *Nie wrócisz... nie wrócisz... nie wrócisz.*

Przygotował Feliks WARAKSA

POEZJA CZYTELNIKÓW

W poprzednim numerze **Głosu** (nr 21) pisaliśmy o Teresie Dołędze — Wrzosek, która podczas II wojny światowej uratowała życie dwóm chłopcom, jeden z których, Ryszard, obecnie mieszka w Izraelu, drugi, Jerzy, w Moskwie.

W 1946r. Ryszarda odszukała ciotka, która przyjechała po niego do Baranowicz. Przed odjazdem Teresa Dołęga — Wrzosek dedykowała Ryszardowi wiersz, który udostępniła nam jej córka Elżbieta Dołęga — Wrzosek, dyrektor Polskiej Szkoły Społecznej im. Tadeusza Rejtana w Baranowiczach.

Nie żałuj nigdy pomocnej dłoni,
Gdy plecy brata ciężar uciska.
Trzeba niedoli przyjrzeć się z bliska.
Źle, gdy ktoś tylko za szczęściem goni.
Nieś między głodnych kawałek chleba,
Między cierpiących - słowa pociechy,
Pomiędzy smutnych - jasne uśmiechy,
Grzesznym pokazuj drogę do nieba.

Nie dla zapłaty to czyń - z prostotą,
Ale bądź dumny, jeśli się zdarzy
Wywołać uśmiech na brata twarzy,
Co zachmurzona była zgryzotą.
Z takich uśmiechów, choć po iskierce,
Rozbłyśnie płomień dziwnej jakości.
Niechże obudzi światłem miłości
Tych biednych, którym wystygło serce.

ZOO bez pary

Ciasne klatki kojarzą się z więzieniem

Grodzieński Ogród Zoologiczny stanowi malowniczy zakątek żywej przyrody. Założony w 1927r., mieści się w centrum miasta i zajmuje powierzchnię 3,4 ha.

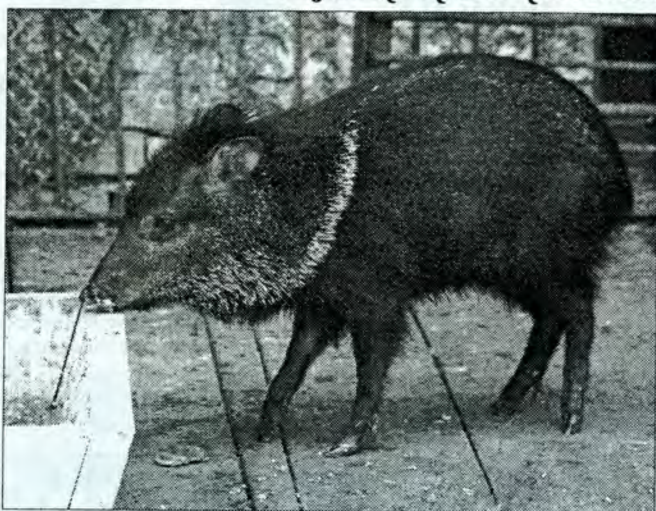
W 1936r. grodzieńskie ZOO na liście najlepszych ogrodów zoologicznych w Polsce zajmowało trzecie miejsce. Obecnie znajduje się tu 312 gatunków zwierząt, z których 54 wpisane są do Czerwonej Księgi RB. Do niedawna grodzieńskie ZOO było jedynym na Białorusi. Co roku oprowadzano tu ok. 700 wycieczek z całego Związku Radzieckiego. Obecnie administracja mówi o niskiej frekwencji. Powstaje pytanie: *„Dlaczego?"*

Ciasne klatki kojarzą się zwiedzającym z zakładem poprawczym, z więzieniem, wzbudzając litość do zwierząt. *"Patrząc na nędzną egzystencję tych zwierząt pęka serce"* — mówi jeden z odwiedzających. Dyrektor ZOO Celina Pogieriło powiedziała, że dostają bardzo mało pieniędzy na wyżywienie zwierząt. Np., koszt utrzymania jednego tygrysa wynosi 7 mln 460 rubli, sowy — 300 tys., wielbłąda — 2 mln., żmii (kobry) — 206,5 tys., krokodyla — 1,5 mln. itd.

Znaczne kwoty pieniężne ZOO otrzymuje od mieszkańców miasta oraz turystów. W 2002r. mieszkańcy Grodna i goście odwiedzający ZOO "złożyli się", żeby kupić kangura.

W wielu ZOO na całym świecie poszczególne zwierzęta są utrzymywane przez osoby prywatne, banki albo organizacje.

Podobną akcję pod tytułem "Opieka nad zwierzętami" przeprowadza Grodzieński Ogród Zoologiczny. W 2002r. "Wołkowysk — Cementoszyfier" wydzielił tonę cementu i łupku, związek leśny ze zniżką sprzedał materiały budowlane, Zakład Artykułów Medycznych w Borysowie też zaofiarował pomoc. Serdeczne podziękowania dyrektor ZOO wyraziła wszystkim tym, którzy jesienią dzielą się ze zwierzętami ziemniakami, jabłkami, cukiniami oraz innymi warzywami i owocami. Pomagają ogrodowi również przedsiębiorcy, którzy przywożą granaty, melony i banany, będące uzupełnieniem w żywieniu zwierząt.

© J. WANIUKIEWICZ

Nowy mieszkaniec ogrodu pekari

W miarę swoich możliwości udziela pomocy również przedszkole nr 90 w Grodnie. Pewien mężczyzna, ofiarując na potrzeby ZOO 100 USD, nie chciał ujawniać swojego nazwiska, tłumacząc się tym, iż *"każdy normalny człowiek ma obowiązek współczuć zwierzętom i nie ma znaczenia, czy twoje nazwisko będzie znane, czy nie. Różnica między człowiekiem a zwierzęciem polega na tym, że człowiek zaczyna się tam, gdzie kończy się zwierzę".*

Gdy w styczniu ub. roku zachorował słoń, wielu ludzi przychodziło do ZOO przynosząc lekarstwa, pokarm, a niektórzy płakali siedząc obok niego. Intensywnie pomagali w leczeniu Zakład Artykułów Medycznych w Borysowie, Akademia Rolnicza w Grodnie, Urząd Celny, gdyż słoń potrzebował dużej ilości leków. Mimo wszystkich wysiłków słoń zdechł. W lutym — marcu 2003r. zdechł niedźwiedź oraz wąż dusiciel i paw.

W samotności żyją: kangur, kułan, nilgau, wielbłąd.

- Wszystko w przyrodzie musi mieć parę, ale na rozmnażanie i polepszenie warunków utrzymania zwierząt nie ma pieniędzy. Niestety, o budowaniu nowych pomieszczeń można tylko marzyć - mówi dyrektor ZOO. *- Jesteśmy w stanie to zmienić. ZOO jest potrzebny słoń. Wiadomo, że wielkie i egzotyczne zwierzęta przyciągają zwiedzających. Aby słoń się pojawił w naszym ogrodzie, wystarczy, aby każdy mieszkaniec Grodna zaofiarował symboliczną kwotę 400 rubli.*

Obok ogrodu zoologicznego znajduje się duże terytorium, z którego tylko 1,9 ha ma być wykorzystane na poszerzenie ZOO. Na eksploatację pozostałego terytorium brakuje funduszy.

Za czasów Związku Radzieckiego problemy finansowe częściowo rozwiązywano za pomocą znaczków, które sprzedawano za symboliczną kwotę. Dlaczego nie zrobić tego dzisiaj? Posiadaczy kilku znaczków nagrodzić bezpłatnym wstępem do ZOO. Nawet sprzedając takie znaczki tylko 2 razy do roku, a kosztowałyby tylko 200 rubli, otrzymać można 6 mln rubli. Władze miejskie na pewno podtrzymałyby tę ideę. Można by było zrealizować reportaż telewizyjny o ZOO oraz informować ludzi o organizacjach wspierających jego rozwój. Zająć się reklamą, umożliwić fotografowanie dzieci z egzotycznymi zwierzętami itd. To jest tylko część tego, co można byłoby zrobić.

Marzenia dyrektora pozostaną marzeniami, jeżeli nie pukać do drzwi władz i wymawiać się brakiem środków i ciężkimi czasami. Można w tym miejscu zacytować za Aleksandrem Hercenem: *"Wszystkie wysiłki i dążenia przyrody kończą się na człowieku, do niego są skierowane, do niego wpadają jak do oceanu".* Skoro w historii znane są wypadki wykarmienia dzieci przez zwierzęta (ok. 30 przypadków), takich jak Maugli, to dlaczego my, ludzie, nie możemy pomóc *"naszym małym braciom"*, i nie otoczymy szacunkiem natury jako najważniejszej wartości.

Swietłana SIEMIENIUK

KINO

Palma dla „Słonia"

„Elephant" ("Słoń") Amerykanina Gusa Van Santa zdobył Złotą Palmę na 56. Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Cannes. Turecki "Uzak" Nujri Bilge Ceylana otrzymał Wielką Nagrodę Jury.

© AP

Najlepszy reżyser, Gus Van Sant z USA

Uhonorowany Złotą Palmą "Słoń" Gusa Van Santa opowiada o ostatnich chwilach uczniów przed masakrą w szkole. Van Sant otrzymał również nagrodę za najlepszą reżyserię. Wśród triumfatorów jest też Kanadyjczyk Denys Arcand, który otrzymał nagrodę za scenariusz do filmu "Inwazja barbarzyńców" ("Les invasions barbares").

Film "O piątej po południu" irańskiej reżyserki Samiry Mohsen Makhmalbaf zdobył wyróżnienie jury. Przed ceremonią wręczenia głównych nagród ogłoszono także, że ten sam film opowiadający o codziennym życiu rodziny afgańskiej uhonorowano nagrodą jury ekumenicznego za *"poetycką wizję świata, otwierającą perspektywę życia i przyszłości"*. Nagrodę aktorską za rolę żeńską w filmie "Les invasions barbares" Arcanda otrzymała Kanadyjka Marie-Josee Croze. Wyróżniono także dwóch aktorów grających główne role w uhonorowanym przez międzynarodowe jury filmie "Uzak": Muzaffer Ozdemir i Mehmet Emin Toprak zdobyli nagrodę ex aequo *"za interpretację męską"*.

W konkursie pokazywano m.in. "Mystic River" Clinta Eastwooda. Amerykański reżyser otrzymał w dniu projekcji nagrodę za całokształt twórczości. Francuscy reżyserzy uznali, że kino Eastwooda jest niepowtarzalne i niezależne. Amerykanin pokazywał w Cannes pięć swoich filmów, był także przewodniczącym konkursowego jury. W gronie filmów wyróżnionych w Cannes głównymi nagrodami nie znalazł się obraz "Dogville" Larsa von Triera z Nicole Kidman, okrzyknięty przez prasę faworytem.

Doroczny międzynarodowy festiwal canneński rozpoczął się 14 maja. Otworzyli go uroczyście Penelope Cruz i Vincent Perez, odtwarzający główne role w filmie "Fanfan Tulipan" Gerarda Krawczyka. O główne trofeum — Złotą Palmę walczyło 20 obrazów. W programie pokazów pozakonkursowych w Cannes znalazły się m.in. filmy "Matrix — Reaktywacja" braci Wachowskich, "The Soul of a Man" Wima Wendersa i "Le temps du loup" Michaela Haneke. Festiwal zakończył się pokazem "Dzisiejszych czasów" Charliego Chaplina.

WIADOMOŚCI/AD

FESTIWALE

Turcja po raz pierwszy

© AP

Urodzona w Stambule Erener (39 lat) jest jedną z najpopularniejszych piosenkarek w Turcji. Znana jest również poza granicami kraju. W swojej karierze nagrywała utwory z Ricky Martinem oraz Jose Carrerasem

Turecka piosenkarka Sertab Erener zwyciężyła w 48. Konkursie Piosenki Eurowizji zdobywając 167 pkt., drugie miejsce zdobyła belgijska grupa Urban Trade, na którą oddano 165 głosów, a trzecie rosyjska grupa Tatu uzyskując 164 głosy. Polska grupa Ich Troje uzyskała 90 pkt. i uplasowała się na siódmym miejscu.

Decydująca walka rozegrała się między Turcją, Rosją i Belgią. Na ostateczny wynik wpłynęła Słowenia, która przyznawała punkty jako ostatnia. Prowadząca Belgia spadła wtedy na drugie miejsce, a Turcja objęła prowadzenie. Różnice w punktacji były minimalne. Konkurs oglądało 150 milionów widzów. Zwycięzców wybierali telewidzowie głosując przez 5 minut po zakończeniu konkursu. Jedynie w Rosji oraz Bośni i Hercegowinie swych faworytów wybierało jury, ponieważ sieć telefoniczna nie pokrywa w tych krajach wymaganych 80 proc. powierzchni kraju.

Reprezentujący Polskę zespół Ich Troje wystąpił jako 20. Justyna Majkowska, Michał Wiśniewski i Jacek Łągwa zaśpiewali piosenkę „Keine Grenzen/Bez granic", która napisana jest w trzech językach.

Łotwa potraktowała konkurs Eurowizji jako okazję do pozytywnego zaprezentowania się światu. Organizacja konkursu kosztowała 11 mln dolarów.

Kolejny konkurs odbędzie się w Stambule i będzie przebiegał według zmienionego regulaminu. Udział w nim weźmie 40 krajów i będzie trwał dwa dni. Piętnastu kolejnych laureatów tegorocznego zmagania wejdzie automatycznie do przyszłorocznego finału, zaś pozostałych 25 uczestników będzie walczyć o prawo do niego w pierwszym dniu.

PAP/AD

KĄCIK DZIECIĘCY

Dzień Dziecka

My dzieci,
polskie,
rosyjskie,
wietnamskie,
francuskie,
włoskie
i innych narodów,
dzieci z gorących
krajów
i z krajów pokrytych śniegiem
i lodem pragniemy,
aby na całym świecie
był pokój,
pragniemy
żyć ze sobą w zgodzie
i przyjaźni.

Irena SŁOŃSKA

Wakacyjny letni czas

Po co są wakacje? A po to,
by słoneczko opiekało was złoto,
aby wiatry żywiczne owiały,
aby wody błękitne skąpały,
aby łąki pachniały skoszone,
by las śpiewał piosenki zielone,
by was ptaki budziły o świcie,
by łan zboża makami się kłaniał,
no, i po to,
byście, kiedy już wrócicie,
odpowiedzieć mogli na pytania.
A tych letnich pytań są tysiące:
- Czemu rankiem jest rosa na łące?
- Po co pszczoły siadają na kwiatach?
- Czemu sowa tylko nocą lata?
- Po co dzięcioł w korę sosny puka?
- Gdzie skowronek ma gniazdeczka szukać?
- O czym trzeba zawsze w lecie pamiętać?
- A jaskółki
czemu nisko latają przed deszczem?
No, i wiele innych jeszcze.
A pytajcie wszystkich. O wszystko.
Przyglądajcie się obłokom, ptakom, listkom.
Zobaczycie,
że świat, gdy się go poznaje
jest ciekawy.
Ciekawszy od bajek.

Wiera BADALSKA

BAJKA NA DOBRANOC

Zając gigant

Dwaj detektywi, borsuk Holmes i żółw Watson, zostali wezwani do Paprociego Lasu przez królika Kicankę.

— *Widziałem w lesie zająca giganta* — powiedział królik.

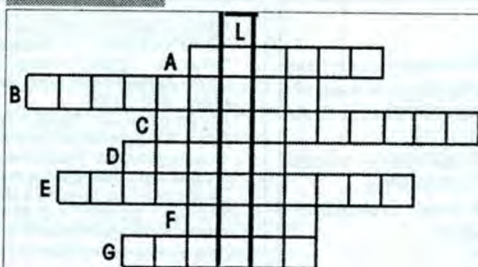
— *Idziemy, Watsonie! Zbadajmy to natychmiast!* — zawołał Holmes.

Kiedy Holmes ujrzał zająca, rzekł:

— *Oto mamy przed sobą gigantyczną bujdę. To zwierzę, to w rzeczywistości dwa zające siedzące w wydrążonym pniu drzewa, który ma na sobie zbyt obszerne ubranie.*

Hayden McALLISTER, Jane CARRUTH

KRZYŻÓWKA

A — 21 : 3
B — 3 x 4
C — 6 + 7
D — 16 : 2
E — 6 x 3
F — 20 : 4
G — 16 : 4

Prenumerata 2003

Szanowni Czytelnicy!

Redakcja przypomina wszystkim, że do **15 czerwca** br. trwa prenumerata na drugie półrocze 2003 roku. Pamiętając o wszystkich Czytelnikach nie podnosiliśmy ceny na naszą gazetę. Jest ona jedną z najtańszych na Białorusi: **1 mies. — 1130 rub., 6 mies. — 6780 rub.**

Dla naszych stałych prenumeratorów przygotowaliśmy szereg konkursów.

Konkurs „Głosowa klasa" ogłaszamy wśród klas szkół polskich na Białorusi oraz klas z nauczaniem języka polskiego. Prosimy o wysłanie do redakcji (lub zgłoszenie do dyrekcji szkoły) zdjęcia klasy i informację o zaprenumerowaniu naszej gazety na następne półrocze (kopię pokwitowania) wszystkich uczniów klasy, a możliwie z dołączeniem do tej akcji Waszych kolegów i krewnych, którym zaprenumerowaliście gazetę. W redakcji na najaktywniejszą i bardziej pomysłową klasę czeka prezent — **aparat fotograficzny**. W tym półroczu aparat fotograficzny wygrała klasa ze Szkoły Polskiej w Wołkowysku. Czekamy na zgłoszenia **do 20 czerwca**!

Konkurs "Wycieczka z Głosem".

Wśród czytelników, którzy zaprenumerują **Głos** na następne półrocze, zostanie wylosowana nagroda - **czterodniowy pobyt w Sokółce i jej okolicach** (koszty pobytu opłacone), czas której będzie uzgodniony ze zwycięzcą. Także wśród uczestników zostaną wylosowane **dwie nagrody książkowe**. Do redakcji należy wysłać kopię pokwitowania opłaty prenumeraty oraz hasło lub wiersz o **Głosie**. Na zgłoszenia także czekamy **do 20 czerwca**!

Zaprenumeruj Głos — bądź razem z nami!

Gratulacje

Z okazji imienin Księdzu **Leszkowi DOMAGALE** składamy najserdeczniejsze życzenia: szczęścia, zdrowia, pomyślności w pracy oraz opieki Matki Bożej Miłosierdzia. Dzięki jego staraniom mamy nową kaplicę w Świsłoczy

wdzięczni parafianie

Kochanemu **Romualdowi KULIKOWSKIEMU** z okazji urodzin życzymy zdrowia na długie lata, zawsze życzliwych ludzi na drodze życia, powodzenia w pracy zawodowej, radosnych i słonecznych dni oraz pogody ducha. Niech Bóg obdarza Cię obfitymi łaskami i pozwoli cieszyć się ze spełnienia wszystkich pragnień i marzeń. Z całego serca dziękujemy za wielką troskę i dobre, czułe serce

mama, teść, żona i dzieci

Kochanej Koleżance **Irenie PYŻOWEJ** z okazji urodzin życzymy: dużo zdrowia, pogody ducha, szczęścia, optymizmu, wszelkiej pomyślności, pociechy z dzieci oraz opieki Bożej na dalsze lata

koleżanki i koledzy z pracy

Podziękowania

Dyrekcja Społecznej Szkoły Polskiej im. Tadeusza Rejtana w Baranowiczach gorąco dziękuje Siedleckiemu Oddziałowi „Wspólnota Polska", prezesowi **Jackowi MYSZKOWSKIEMU** i wiceprezesowi **Jackowi GRABIŃSKIEMU** za ufundowanie naszej Społecznej Szkole Polskiej im. Tadeusza Rejtana sztandaru przy wsparciu sponsorów:

- **Przedsiębiorstwa Energetycznego sp. z o.o. w Siedlcach**
- **Przedsiębiorstwa „Zeltech" w Siedlcach**
- **Spółdzielni Inwalidów PSI w Siedlcach**
- **Przedsiębiorstwa Wodociągu i Kanalizacji w Siedlcach**
- **Firmy „Bazar" S. C. Antoni Waszczuk w Siedlcach**
- **Przedsiębiorstwa Robót Drogowych Rejon w Siedlcach**
- **Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Siedlcach**
- **Drukarni „Efekt" w Warszawie**
- **Kazimierza GUGAŁKI z Siedlec**
- **Józefa ZAWADZKIEGO z Warszawy.**

Jesteśmy bardzo dumni z tego powodu i wdzięczni wszystkim ofiarodawcom

w imieniu Społecznej Szkoły Polskiej w Baranowiczach Elżbieta Dołęga-Wrzosek

Najserdeczniejsze podziękowania **Józefowi KULIKOWSKIEMU**, prezesowi Stowarzyszenia Pomocy „Rubież" z Białegostoku, oraz pracownikom za paczki dla dzieci z rodzin potrzebujących pomocy i wsparcia. Bóg zapłać!

prezes i Zarząd Oddziału ZPB w Szczuczynie

♦♦♦

Na ręce prezesa **Piotra JANKOWSKIEGO** składamy serdeczne podziękowania Fundacji na Rzecz Pomocy Dzieciom z Grodzieńszczyzny za przekazane słodycze dla dzieci z przedszkoli nr 4, 5, 6, 7 — uczestników konkursu recytatorskiego w Domu Polskim w Szczuczynie i prezenty dla uczniów Szkoły Społecznej na zakończenie roku szkolnego

w imieniu rodziców, opiekunów i nauczycieli Szkoły Społecznej — prezes Oddziału ZPB w Szczuczynie

♦♦♦

W imieniu własnym, nauczycieli i uczniów Szkoły Społecznej w Szczuczynie pragnę serdecznie podziękować **Mirosławowi BIENIEKOWI**, wójtowi Gminy Siedlce i **Andrzejowi ŁUGOWSKIEMU**, prezesowi firmy EKO-IMBAŁ za przekazane prezenty na zakończenie roku szkolnego oraz za zaproszenie i gościnne przyjęcie w Siedlcach

prezes Oddziału ZPB w Szczuczynie

♦♦♦

Składam najserdeczniejsze podziękowanie **Andrzejowi LICWINKOWI**, burmistrzowi miasta Lipsk, z **małżonką Teresą, Franciszkowi BOCHONKOWI**, dyrektorowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Lipsku, oraz **Barbarze TARASEWICZ**, kierownik zespołu Regionalnego „Lipsk", za zaproszenie i możliwość pierwszego występu w Polsce podczas obchodów Dni Lipska, 30-lecia Zespołu Regionalnego „Lipsk" oraz „Spotkań Zespołów Kilku Narodów". Za serdeczność i ciepłe przyjęcie serdeczne Bóg zapłać

Stanisława Zwolińska, kierownik Chóru Białoruskiego Domu Kultury w Putryszkach

♦♦♦

Najserdeczniejsze podziękowania **Michałowi PINISOWI** za serdeczność, troskę, słodycze i prezenty dzieciom. Życzymy dużo zdrowia, długich lat życia i zadowolenia z wykonywanej pracy

uczestnicy zespołu „Raduńskie Słowiki", harcerze oraz zuchy z Radunia

W dniach **21-22 czerwca w Nowogródku** nad Świtezią odbędzie się **spotkanie absolwentów wyższych uczelni polskich**. Osoby chętne do wzięcia udziału w spotkaniu prosimy o zgłoszenie się do **14 czerwca** pod adresem siedziby ZPB ul. Dzierżyńskiego 32, 230023 Grodno lub **tel.: (0152) 77-18-85, (0152) 72-00-75**

Instytut Polski w Mińsku oraz Związek Polaków na Białorusi

Cennik
życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

cena (z podatkiem VAT) za 1 linijkę umowną (28 znaków — liter):

tekst	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.	komercyjne
zwykłe	360 rub/lin;	320 rub/lin;	500 rub/lin;
pogrubioną czcionką	460 rub/lin;	420 rub/lin;	540 rub/lin;
w czarnej ramce	420 rub/lin;	400 rub/lin;	520 rub/lin;
w czerwonej	460 rub/lin;	440 rub/lin;	540 rub/lin;
matrymonialne	500 rub/in;	480 rub/lin;	

nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x 30 mm 2500 rub

Numer konta Bielinwiestbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

Kalendarz księżycowy ogrodnika na czerwiec 2003 roku

Nazwa roślin i rodzaje prac	Dni sprzyjające
Pietruszka, sałatka, koper, szpinak, seler	2-4, 11-12, 16, 21
Rzodkiewka	10, 12, 16, 19-22, 24-26
Bakłażany	2-4, 9-12, 21
Pomidory	9-10,11-12
Papryka	2-4, 9-12, 21
Marchew	10, 16, 19-21, 24-26
Kapusta	2-4, 9-12, 16, 21
Cebula (na szczypiorek, por)	2-4, 9-12, 21
Kabaczki, patissony, dynia	2-4, 9-10, 11-12
Ziemniaki	10,16
Kwiaty	6-8, 9-10, 11-12
Ogórki	2-4, 11-12, 21
Poziomki	2-4, 11-12, 16, 21
Groch, bób, fasolka, krzaki	2-4, 9-12, 16

DNI NIEKORZYSTNE DLA SIEWU I SADZENIA..........1, 4-6, 8-9, 13-15, 17-19, 23, 29-30

KARTKI Z KALENDARZA

2-10.06.1979 — Pierwsza wizyta papieża w Polsce.

4.06.1872 — Zmarł w Warszawie **Stanisław Moniuszko**, twórca *Halki* i *Strasznego Dworu*.

6.06.1530 — Urodził się **Jan Kochanowski**, autor *Pieśni* i *Odprawy posłów greckich*.

6.06.1818 — Zmarł gen. **Jan Henryk Dąbrowski**, twórca polskich Legionów we Włoszech.

6.06.1841 — W Milkowszczyźnie (Grodzieńszczyzna) urodziła się **Eliza Orzeszkowa**, autorka powieści *Nad Niemnem*.

Matrymonialne

Zamożni obcokrajowcy oraz Polacy z USA, Canady, Australii i Europy Zachodniej poślubią panie.

* Sytuowani Francuzi poślubią panie.

* Przystojni, wykształceni, zamożni Polacy w wieku 30-40 lat poślubią bardzo atrakcyjne, zrównoważone, rodzinne panie do lat 40.

Zgłoszenia: dane personalne + fotografia pod adresem:

"Carina", 94-060 Łódź 10, Box 22, Polska, tel. 8 - (1048)-42-687-08-10

Czy pamiętasz, że...

2 czerwca — Marianny, Erazma
3 czerwca — Leszka, Klotyldy
4 czerwca — Franciszka, Karola
5 czerwca — Walerii, Bonifacego
6 czerwca — Norberta, Pauliny
7 czerwca — Roberta, Wiesława
8 czerwca — Medarda, Seweryna

ZADZWOŃ

Drobne ogłoszenia w Głosie dla mieszkańców Grodna pod całodobowym numerem telefonu

066.

NA WESOŁO Śmiech to zdrowie!

- Proszę pani, co mi pani napisała w zeszycie pod wypracowaniem?

- Jak to co? - mówi oburzona nauczycielka.

- Uwagę, żebyś pisał wyraźniej.

☺☺☺

Matka do córki.

- Gdy cię nie było, odwiedził nas twój znajomy — Nowak i poprosił o twoją rękę. Wiesz, tak bardzo nie lubię tego człowieka, że chętnie zostałabym jego teściową.

☺☺☺

- Czy ten pociąg mógłby jechać szybciej? - pyta pasażer konduktora.

- Jeżeli dla pana za wolno, to niech pan wysiądzie i idzie na piechotę.

- Aż tak bardzo to mi się nie spieszy.

☺☺☺

Pan Kowalski dzwoni do restauracji:

- Chciałem zamówić stolik...

Przerywa mu głos w słuchawce.

- Pomyłka. To nie sklep meblowy.

☺☺☺

- Kowalski, poproś swego dziadka, żeby jutro przyszedł do szkoły! — przekazuje nauczyciel.

- Dlaczego dziadka? — pyta zdziwiony uczeń.

- Muszę mu powiedzieć, żeby porozmawiał ze swoim synem, bo twój ojciec robi za dużo błędów w twoich wypracowaniach domowych.

Tygodnik jest wspierany przez Senat RP oraz Fundację "Pomoc Polakom na Wschodzie"

GŁOS

Wydawca: SZ „Związek Polaków na Białorusi"
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax. (0152) 72-00-75, 72-31-69
e-mail: glosznadniemna@mail.grodno.by glosznadniemna@yahoo.com
Internet: http://glos-znad-niemna.virtualave.net
Redaktor naczelny: Andrzej Dubikowski
Redaktorzy: Tatiana Zaleska (zastępca redaktora naczelnego), Alicja Samiec (sekretarz redakcji), Halina Ejsmont, Ryszard Karaczun, Irena Kulikowska
Fotograf: Jarosław Waniukiewicz

Korekta: Helena Bohdan
Łamanie: Jolita Oniśko

Prenumeratę: można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S. A. Indeks w Polsce 329258

Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 976 BYB, w sprzedaży w kioskach — 180 BYB.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы
Заказ № - 2940 Наклад 6000 асобнікаў.
Штотыднёвік "Глос знад Немна" (на польскай мове)
ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі: 230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"
Гродна вул. Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 29.05.2003 у 15.00
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй дыяпазітываў.

Bądźmy w kontakcie

Czekamy na Państwa telefony od godz. 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69